

36

SPD/FW,
4/9 uit.

digitale minuut

Nota bij beleidsreactie

2 DVB

Rapport B- en I- criterium

Behandelaar10.2.e
- BD/DVB/BA**Datum**

3 september 2014

Werkstroom

Eindparaaf Minister

Datum/paraaf

Paraferen

Datum/paraaf

Visie vooraf Staf BSG

Datum/paraaf

Paraferen - BD/DGRRBehandeld door - BD/DGRR, 3 september 2014 15:01:12,
Documentversie 5.0**Paraferen** - BD/DVBBehandeld door - BD/DVB, 2 september 2014 13:23:28,
Documentversie 5.0**Datum te
behandelen
document**

26 augustus 2014

**Kenmerk te
behandelen
document**

553883

**Versie te
behandelen
document**

5.0

Zaakkenmerk

553880

Bijlagen

2

**Datum en tijd
aangeboden**3 september 2014
15:01:12

Paminco:

Instructie:

Toelichting: Aanbieding eindrapport evaluatie van het Besloten club- en
Ingezetenen criterium aan de Tweede Kamer.

Volledige werkstroom

Tekenen - Verzenden - BD/DVB/BA**Tekenen - Verzenden MDL****Eindparaaf Minister**

Paraferen 10.2.e

Visie vooraf Staf BSG

Afstemmen MDL

Paraferen 10.2.e - BD/DGRR

Behandeld door 10.2.e BD/DGRR, 3 september 2014 15:01:12,
Documentversie: 5.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 2 september 2014 13:23:28,
Documentversie: 5.0

De Minister

10.2.e
Nota

Aanbieden rapport Coffeeshops, toeristen en lokale markt

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
M 06 10.2.e
10.2.e @minvenj.nl

Datum
1 september 2014

Ons kenmerk
553883

Dossiernummer
553880

Bijlagen
2

Aanleiding

Bijgaand treft u het rapport en de beleidsreactie op het eindrapport 'Coffeeshops, toeristen en lokale markt. Evaluatie van het Besloten club- en het Ingezetenen criterium voor coffeeshops' van het WODC, Bureau Intraval en het Bongor Instituut voor Criminologie aan.

Advies

- Akkoord gaan met de beleidsreactie op het rapport;
- Ondertekenen en aanbieden beleidsreactie en rapport aan de Kamer voor het mondeling overleg met de EK op 9 september en de tweede termijn AO Coffeshopbeleid in de TK op 10 september a.s.

Toelichting

Onder andere in uw brief van 1 juni 2012 heeft u aan de Kamer toegezegd, onderzoek te doen naar de implementatie en effecten van het Besloten club- en het Ingezetenen criterium voor coffeeshops in de periode tussen begin 2012 en begin 2014. Vorig jaar juni heeft u van dit onderzoek de tussenrapportage aan de Kamer gestuurd. Met dit eindrapport doet u de toezegging gestand.

Het onderzoek laat zien dat het drugstoerisme en de daarmee gepaard gaande overlast in de onderzochte periode zijn afgenomen. Het onderzoek ondersteunt het coffeshopbeleid van dit kabinet ten aanzien van het bestrijden van het drugstoerisme en de daarmee gepaard gaande overlast. Het besluit om het Ingezetenen criterium te handhaven en het Besloten club-criterium te beëindigen wordt met het onderzoek ook -achteraf- ondersteund.

Geadviseerd wordt om het rapport met de beleidsreactie te verzenden aan de Tweede Kamer voorafgaand aan het mondeling overleg met de Eerste Kamer op 9 september en de tweede termijn algemeen overleg Coffeshopbeleid op 10 september in de Tweede Kamer. Voorgesteld wordt om het rapport en de beleidsreactie te gelijk doen uitgaan met de overige brieven (en Kamervragen) met betrekking tot drugs:

- Brief aan de Tweede Kamer over standpunt PvdA-fractie Eerste Kamer;
- Brief aan de Eerste Kamer over problematiek rond productie van hennep;
- Brief aan Tweede Kamer m.b.t. toezegging landelijk beeld hennepruiming;
- Brief aan de Tweede Kamer over aanpak ondermijnende criminaliteit Zuid-Nederland.

	Checklist uitgaande brieven aan EK en TK	akkoord
	Briefnummer: 553803	
1.	Soort brief	
	Kamervraag	-
	VKC	-
	Brief EK	-
	Brief TK	✓
2.	Eindparaaf op minuut	✓
3.	Akkoord ander departement	niet.
4.	Akkoord eventueel MvJ en SvJ	✓
5.	Huisstijl (verdana 9)	✓
6.	Adressering	✓
7.	Datum en paginanummers en briefnummer en eventueel kenmerk van de Kamer (let ook op vervolgbladen)	✓
8.	Geen aanhef	✓
9.	Wijzigingen verwerkt	✓
10.	Geen ondertekening	✓
11.	Bijlage(n) bijgevoegd	ja 1 x
12.	Origineel + dossierexemplaar aanwezig	✓
13.	Dossier aanwezig in tekenboek	✓
14.	Kopie minuut	-
	Datum	14/11/11
	Paraaf	
	Medewerker	

	Checklist verzenden brieven EK en TK	akkoord
1.	Handtekening origineel	
2.	Peraaf dossier	
	Datum	
	Peraaf	
	Medewerker	

De Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

M 06 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

oplegnota

Mondelinge vraag over het bericht
'Drugstoerist langzaam weer terug in het

Gevraagde beslissing/doel

Kennismemen van het dossier.

Samenvatting

Het Tweede Kamerlid Van Toorenburg van het CDA heeft aangekondigd een mondelinge vraag te stellen over het bericht 'Drugstoerist langzaam weer terug in het zuiden' (Dichtbij.nl) op 4 september jl. Aanleiding voor dit persbericht is het aanbieden van het WODC rapport 'Coffeeshops, toeristen en lokale markt, evaluatie van het Besloten club- en het Ingezetenen criterium voor coffeeshops' samen met een beleidsreactie aan de Tweede Kamer op 4 september jl.

In verschillende persberichten is gemeld dat drugstoeristen weer mondjesmaat, 13% van het totale aantal bezoekers, naar de coffeeshops in Zuid Nederland komen doordat niet overal het Ingezetenen criterium wordt gehandhaafd. Omdat in een meting van de onderzoekers direct na de invoering van het Ingezetenen criterium en het Besloten clubcriterium geen toeristen in de coffeeshops werden aangetroffen (maar de overlast op straat door dealactiviteiten enorm toenam), wordt de conclusie getrokken dat de drugstoeristen weer terugkomen naar de coffeeshops.

Het rapport laat echter zien dat dat vóór de invoering van het B- en I-criterium 39% van de coffeeshopbezoekers niet-ingezetene van Nederland was. Eind 2013, na het laten vervallen van het b-criterium en de handhaving van het I-criterium, is nog maar 13% van de coffeeshopbezoekers niet-ingezetene. Omdat het aantal coffeeshopbezoekers eind 2013 kleiner was dan 2 jaar eerder, betekent dat dus een daling van méér dan tweederde.

In de persberichten wordt gemeld dat niet alle coffeeshopgemeenten in het zuiden het ingezetenen criterium handhaven. Den Bosch wordt als voorbeeld genoemd.

Naar aanleiding van de berichtgeving is bij de gemeenten Maastricht, Roermond, Den Bosch, Breda, Heerlen en Kerkrade nagevraagd of zij handhaven op het I-criterium en of er sprake is van overlast. Maastricht, Den Bosch en Breda handhaven het I-criterium. De gemeenten Roermond, Heerlen en Kerkrade handhaven indien er sprake is van overlast. Alle gemeenten geven aan dat voor zover er al sprake is van overlast, deze beheersbaar is.

Ook het OM geeft aan dat zij dit jaar geen stijging van het aantal drugstoeristen ziet.

Datum

8 september 2014

Ons kenmerk

000

Bijlagen

5

Bijgaande treft u een spreektekst aan en een aantal Q&A's. U kunt de volgende vragen verwachten:

- Het rapport toont aan dat drugstoeristen weer terugkomen in de coffeeshops omdat gemeenten het Ingezetenen criterium niet handhaven. Hoe gaat u er voor zorgen dat gemeenten het Ingezetenen criterium weer gaan handhaven? Gaat u een einddatum noemen?
- Hoe kan het dat ondanks uw beleid de drugstoeristen toch weer terugkomen in de coffeeshops in het zuiden van Nederland?
- Uit het rapport komt naar voren dat de invoering van het ingezetenen criterium niet heeft geleid tot een significante afname van de overlast voor omwonende. Bent u bereid het coffeeshopbeleid te herzien?
- Het rapport geeft een beeld over de periode tussen begin 2012 en begin 2014. Heeft u een beeld van de huidige situatie?

Datum
8 september 2014

Ons kenmerk
000

U kunt bij deze vragen aangeven dat het rapport juist het coffeeshopbeleid van dit kabinet ondersteunt en dat u dus geen reden ziet om het beleid aan te passen. Het noemen van een einddatum voor handhaving van het ingezetenen criterium is niet aan de orde aangezien de handhaving van het criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd. Recent contact met een aantal zuidelijk gemeenten bevestigt dat de situatie rustig en beheersbaar is. Ook het OM geeft aan dat het geen stijging ziet van het aantal drugstoeristen.

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DVB/BA

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

10.2.e

T 06 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

Datum

6 oktober 2014

Projectnaam

Drugsbeleid

Ons kenmerk

nota

Brief Gemeente Eindhoven mbt I criterium
coffeeshopbeleid.

Concipiënt

10.2.e

Datum/eindparaaf

Aanleiding

De burgemeester van Eindhoven heeft u per brief verzocht om

1. het Ingezetenen criterium (I-criterium) of aan elke gemeente op te leggen, of af te schaffen, en
2. een nadere onderbouwing waaruit blijkt dat het huidige coffeeshopbeleid een bijdrage levert aan de bestrijding van drugstoerisme en overlast.

Advies

- Kennis nemen van deze nota en akkoord gaan met de beantwoording zoals voorgesteld.
- Instemmen met versturen van de brief voor de tweede termijn van het Algemeen Overleg coffeeshops op 16 oktober.

Toelichting

Op 22 september 2014 heeft burgemeester van Gijzel van de gemeente Eindhoven u een brief gestuurd betreffende het I-criterium. De strekking van de brief is dat in de ogen van Van Gijzel de huidige toepassing van het I-criterium geen bijdrage levert aan zowel het oplossen van de overlast, als aan het verminderen van het drugstoerisme in Nederland. De burgemeester constateert op basis van een eigen rondvraag bij 15 G32 gemeenten een diversiteit als het gaat om het opnemen van het I-criterium in het beleid en het handhaven hiervan. Door de ruimte die u op dit vlak biedt zou er op landelijk niveau een onoverzichtelijke en niet-eenduidige situatie zijn ontstaan, aldus van Gijzel.

In bijgaande antwoordbrief geeft u aan dat ruim 90% van de coffeeshopgemeenten het I-criterium heeft opgenomen in het coffeeshopbeleid of is dit voornemens te doen. U geeft daarbij aan dat u verwacht dat de overige zeven gemeenten zullen volgen.

Ten aanzien van de handhaving van het I-criterium geeft u in de brief aan dat hier sprake is van lokaal maatwerk waarbij de partners in de lokale driehoek aan de hand van de lokale situatie en de beschikbare capaciteit bepalen welke prioriteit er wordt gegeven aan de handhaving van het coffeeshopbeleid waaronder het I-criterium.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DVB/BA

Datum
26 augustus 2014

Ons kenmerk
-

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DVB/BA

Datum
26 augustus 2014

Ons kenmerk
-

De Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Mr. 10.2.e

M 06 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

nota

Uitvoering moties ingezetenen criterium

Datum

31 maart 2015

Ons kenmerk

632204

Dossiernummer

632203

Bijlagen

2

Inleiding

Tijdens het VAO Coffeeshopbeleid van 16 oktober 2014 heeft de Tweede Kamer drie moties aangenomen die zien op het ingezetenen criterium. Daarnaast heeft uw ambtsvoorganger een aantal toezeggingen gedaan. Aan het einde van deze nota treft u de stand van zaken aan van deze toezeggingen.

Uw ambtsvoorganger heeft aangegeven ter uitvoering van de moties met de burgemeesters te willen spreken van coffeeshopgemeenten die het ingezetenen criterium niet opnemen in het lokale coffeeshopbeleid en de overige burgemeesters van gemeenten met een coffeeshop een brief te willen sturen. Met bijgevoegde brieven wordt hier uitvoering aan gegeven. De afgelopen periode is vanuit de Directie Veiligheid en Bestuur contact opgenomen met alle coffeeshopgemeenten die hebben aangegeven het ingezetenen criterium niet op te nemen of nog bezig zijn met het aanpassen van het lokale coffeeshopbeleid. Dit heeft geresulteerd in 6 in plaats van 7 gemeenten die het ingezetenen criterium niet in het lokale beleid gaan opnemen en 18 in plaats van 21 gemeenten die wel voornemens zijn maar nog niet het beleid hebben aangepast.

Actie

- Akkoord gaan met het uitnodigen van de zes burgemeesters die het ingezetenen criterium niet opnemen in het beleid voor een gesprek met u individueel danwel alle zes burgemeesters tegelijkertijd;
- Akkoord gaan met het verzenden van bijgevoegde brieven ter uitvoering van de moties;
- Instemmen met ondertekening van de brief aan de gemeenten die het beleid nog niet hebben aangepast door de 10.2.e namens u.
- Kennis nemen van de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de toezeggingen en de juridische procedure met betrekking tot het Besloten Club- en het Ingezetenen criterium.

Nota Bene

Uw ambtsvoorganger koos nadrukkelijk voor individuele gesprekken met de burgemeesters die het ingezetenen criterium niet willen opnemen in het lokale coffeeshopbeleid. U kunt in overweging nemen de zes burgemeesters gelijktijdig uit te nodigen, of om deze burgemeesters bij brief (nogmaals) te verzoeken het beleid aan te passen. Overigens heeft de 10.2.e reeds met deze burgemeesters gesproken.

Omdat het kader voor het coffeeshopbeleid wordt gevormd door de Opiumwet en de Aanwijzing van het OM waarbinnen gemeenten lokaal coffeeshopbeleid kunnen vaststellen, kunt u niet bij burgemeesters afdwingen dat zij het ingezetenen criterium opnemen. Mede vanwege de gevoeligheid in de Kamer en de afspraken in het Regeerakkoord hieromtrent wordt u geadviseerd de lijn van uw ambtsvoorganger aan te houden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
31 maart 2015

Ons kenmerk
632204

Toelichting

Uitwerking moties

De Kamer heeft tijdens het VAO Coffeeshopbeleid de volgende drie moties aangenomen die zien op het ingezetenen criterium:

1. De Kamer constateert dat tien procent van de coffeeshopgemeenten geen instantie heeft aangewezen voor de handhaving van wet- en regelgeving. Zij verzoekt om bij gemeenten er op aan te dringen dat zij een handhavende instantie aanwijzen en ook daadwerkelijk handhaven (Kamerstukken II 24 077, nr. 326).
2. De Kamer constateert dat de aanscherping van het Belgische drugsbeleid kan leiden tot een verhoogde aantrekkingskracht van Nederlandse coffeeshops op drugstoeristen. Zij vraagt de regering daarom bij gemeenten te bevorderen om naast het Ingezetenen criterium extra maatregelen te nemen om drugstoerisme tegen te gaan (Kamerstukken II 24 077, nr. 327).
3. De Kamer verzoekt te bevorderen dat coffeeshopgemeenten het Ingezetenen criterium in hun lokale coffeeshopbeleid opnemen en de naleving hiervan handhaven (Kamerstukken II 24 077, nr. 331).

Na nieuw contact met deze gemeenten is gebleken dat de gemeenten Leiden, Purmerend, Ede, Wageningen, Oude IJsselstreek en Winterswijk bij hun standpunt blijven. In bijgevoegde brief nodigt u de burgemeesters uit voor een individueel gesprek met u. Indien u dit wenst kan dit overleg ook met de zes burgemeesters tegelijkertijd plaatsvinden.

Tevens heeft uw ambtsvoorganger aangegeven de gemeenten met een coffeeshop die wel het ingezetenen criterium gaan opnemen maar het lokale beleid nog niet hebben aangepast, een brief te sturen waarin u aangeeft dat u er vanuit gaat dat het beleid spoedig zal worden aangepast. Na nieuw contact is gebleken dat dit 18 gemeenten betreft.¹

In deze brief wordt ook het belang van handhaving van het ingezetenen criterium benadrukt. Daarnaast vraagt u in de brief aandacht voor de mogelijke gevolgen van het aangescherpte Belgische drugsbeleid voor de grensgemeenten in Nederland. U treft deze brief bij deze nota aan. De brief zal aan alle burgemeesters van gemeenten met een coffeeshop worden gestuurd met uitzondering van de zes burgemeesters die bij u op gesprek zullen komen.

Tekst Regeerakkoord inzake het ingezetenen criterium

De wietpas vervalt, maar de toegang tot coffeeshops blijft voorbehouden aan ingezetenen die een identiteitsbewijs of verblijfsvergunning, samen met een uittreksel uit het bevolkingsregister kunnen tonen. De handhaving van dit

---

¹ Dit betreft de gemeenten: Veendam, Súdwest-Fryslân, Vianen, Delft, Groningen, Soest, Arnhem, Leerdam, Maassluis, Meppel, Tynaarlo, Heerenveen, Zandvoort, De Ronde Venen, Zaanstad, Woerden, Culemborg en Vlaarding.

ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zonodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Stand van zaken toezeggingen

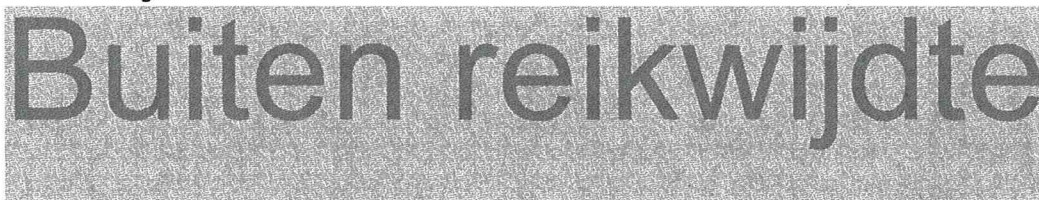
Naast de moties op het ingezetenen criterium is er een aantal toezeggingen gedaan tijdens het AO Coffeeshopbeleid van 16 oktober 2014. De stand van zaken met betrekking tot die toezeggingen is als volgt:

Datum
31 maart 2015

Ons kenmerk
632204

- *Monitoring lokaal maatwerk: Het Bongers Instituut voor Criminologie voert dit onderzoek in opdracht van het WODC uit.*
Het rapport is voor de zomer van 2015 gereed en zal aan de Kamer worden aangeboden.

Juridische procedure met betrekking tot het Besloten club- en Ingezetenen criterium

De Bond van Cannabis Detaillisten (BCD) heeft na de invoering van het Ingezetenen criterium en het Besloten Club criterium een civiele zaak aangespannen tegen de Staat. De rechtbank oordeelde onder meer (bij vonnis van 5 juni 2013) dat het Besloten Clubcriterium niet voldeed aan de proportionaliteits- en subsidiariteitseis en veroordeelde de Staat tot vergoeding van de door BCD e.a. geleden schade als gevolg van de handhaving van het Besloten Club-criterium. Het Hof oordeelde op 16 december 2014 dat de Staat wel in redelijk tot invoering van het Besloten Club criterium had kunnen overgaan. Zowel in eerste aanleg als in hoger beroep oordeelde de rechter dat het Ingezetenen criterium een proportioneel middel is om de overlast rondom coffeeshops tegen te gaan. BCD heeft op 16 maart jl. beroep in cassatie ingesteld. Op 27 maart jl. was de rolzitting. Hierna volgt de conclusie van antwoord waarin de standaard-formule wordt opgenomen dat wordt geconcludeerd tot verwerping van het cassatieberoep. Inhoudelijk verweer wordt pas gevoerd in de schriftelijke toelichting, waarvoor de Hoge Raad een datum zal bepalen (op een termijn van circa vier maanden).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
31 maart 2015

Ons kenmerk
632204

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De burgemeester

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
Directie Veiligheid en Bestuur
DVB/BA

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Ons kenmerk
632219

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 9 april 2015
Onderwerp Coffeeshopbeleid

Geachte burgemeester,

Op 4 februari 2013 bent u geïnformeerd over het gewijzigde landelijk kader van het coffeeshopbeleid (brief met kenmerk 349190). Per 1 januari 2013 maakt het ingezetenencriterium onderdeel uit van het landelijk kader dat wordt gevormd door de Opiumwet en de Aanwijzing Opiumwet van het openbaar ministerie. Van gemeenten met één of meer coffeeshops wordt verwacht dat zij een lokaal coffeeshopbeleid en een bijbehorend handavingsplan hebben opgesteld dat past binnen het landelijk kader. Het is van belang dat het handavingsplan in de lokale driehoek is afgestemd en in lijn is met de doelstellingen van het landelijk coffeeshopbeleid. In bovengenoemd schrijven is u gevraagd het aangepaste lokale coffeeshopbeleid van uw gemeente in te sturen zodat de Tweede Kamer hierover kon worden geïnformeerd.

Op 16 oktober 2014 heeft in de Tweede Kamer een debat over het coffeeshopbeleid plaatsgevonden. Tijdens dit debat is ook gesproken over het ingezetenencriterium. Op basis van de stand van zaken op dat moment heeft mijn ambtsvoorganger de Kamer kunnen informeren dat bijna alle gemeenten met een coffeeshop (ruim 90 procent) het ingezetenencriterium hebben opgenomen in het lokale coffeeshopbeleid, dat is afgestemd in de lokale driehoek, of hiertoe voornemens is.

Voor een landelijk coherente aanpak van drugstoerisme is het van belang dat alle gemeenten met een coffeeshop het ingezetenencriterium opnemen in het lokale coffeeshopbeleid en handhaven. De lokale driehoek bepaalt aan de hand van de lokale situatie en de beschikbare capaciteit welke prioriteit er wordt gegeven aan de dagelijkse handhaving van het coffeeshopbeleid waaronder het ingezetenencriterium. Een handavingsplan waarin het ingezetenencriterium is opgenomen -waarbinnen het optreden van bestuur, politie en OM op elkaar aansluit en elkaar aanvult- is daarbij onontbeerlijk. Ik verzoek u dan ook hier in uw lokale coffeeshopbeleid spoedig opvolging aan te geven mocht u dit nog niet gedaan hebben.

Tot slot wil ik nog uw aandacht vragen voor de gevolgen van het aangescherpte Belgische drugsbeleid voor de grensgemeenten in Nederland. Deze aanscherping

kan leiden tot een mogelijke toename van drugstoeristen uit België in met name de grensgemeenten van Nederland. Ik heb het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) gevraagd in kaart te brengen welke maatregelen gemeenten kunnen nemen om drugstoeristen te weren en om gemeenten te ondersteunen bij het verkennen en ontwikkelen van nieuwe maatregelen op het gebied van voorlichting en preventie indien een gemeente dit wenst.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
9 april 2015

Ons kenmerk
632219

Hoogachtend,
De Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

DVB/BA

nota

advies ingezetenen criterium

Concipiënt

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Juridische Bestuurlijke en
Operationele Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Datum

1 juni 2015

Ons kenmerk

652096

Dossiernummer

652095

Per 1 januari 2013 maakt het ingezetenen criterium onderdeel uit van het landelijk kader van het Nederlandse gedoogbeleid. Uitgangspunt is dat het lokale bestuur het coffeeshopbeleid – binnen het landelijke kader – vaststelt en de regie voert. De handhaving van dit ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk. De huidige situatie is dat het ingezetenen criterium onderdeel uitmaakt van het landelijk kader, maar dat een aantal (6 van de 104) coffeeshopgemeenten het criterium niet hebben opgenomen in hun lokale beleid. DVB vraagt zich kort gezegd af of dit niet zou kunnen leiden tot strijd met het gelijkheidsbeginsel.

De afgelopen jaren zijn er in het kader van de invoering en handhaving van het ingezetenen criterium, intern (DVB/DRC) en door de landsadvocaat, diverse adviezen uitgebracht (bijgevoegd). In aansluiting op deze adviezen het volgende.

I. Wat zijn de juridische kaders?

- Het landelijk kader wordt gevormd door de Opiumwet en de bijbehorende Richtlijn en Aanwijzing van het OM. Hierin zijn de gedoogcriteria (AHOJGI-criteria) vastgelegd.
- De lokale kaders zijn: het lokale coffeeshopbeleid en een eventuele exploitatievergunning en/of gedoogbeschikking/verklaring.

II. De gangbare verantwoordelijkheidsverdeling en wijze van handhaving voor wat betreft de AHOJGI-criteria?

- De lokale driehoek (burgemeester, politie en OM) vult het beleid concreet in en stelt prioriteiten bij de dagelijkse handhaving. Een handhavingsarrangement – waarbinnen het optreden van bestuur,

politie en OM op elkaar aansluit en elkaar aanvult – is daarbij onontbeerlijk.

- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de controle van de exploitatievergunning en/of de AHOJG-criteria in het kader van de bevoegdheid van de burgemeester ingevolge 13b Opiumwet. Bij niet naleving door de coffeeshophouder, kan (uiteindelijk) sluiting van de coffeshop op basis van artikel 13b Opiumwet volgen.
- Het OM is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving, als sluitstuk op de bestuurlijke handhaving van de gemeente. Verder is het OM aan zet in geval van (georganiseerde) criminaliteit. Het strafrechtelijk optreden is gericht op de dader.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Juridische Bestuurlijke en
Operationele Zaken

Datum
1 juni 2015

Ons kenmerk
652096

III. Juridische mogelijkheden in geval gemeenten geen uitvoering geven aan het landelijke beleid en bijbehorende politiek bestuurlijke dilemma's

Zes gemeenten hebben thans aangegeven het ingezetenen criterium niet te zullen handhaven en dit evenmin op te nemen in hun beleid in het kader van de toepassing van artikel 13b Opiumwet.

Toepassing van artikel 13b van de Opiumwet betreft een discretionaire bevoegdheid van de burgemeester tot het toepassen van bestuursdwang. De grondslag voor een beleid dat betrekking heeft op de uitoefening van voormelde bevoegdheid is artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

“Een bestuursorgaan *kan* beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid.”

Beleidsvrijheid betekent: verschillen per gemeente. Het uitgangspunt is dat beleidsvrijheid geen strijd het gelijkheidsbeginsel oplevert. Maar waar liggen de grenzen?¹ Onderstaand advies van de landsadvocaat en de conclusie van AG Keus kunnen op dit punt richting geven.

De landsadvocaat adviseerde 10.2.g en 11.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

¹ Indien gewenst zou dit later nader kunnen worden uitgewerkt.

AG Keus overweegt in zijn conclusie van 24 december 2013:

"De in beginsel landelijke gelding van het I-criterium per 1 januari 2013 impliceert een strikter gedoogbeleid dan voorheen. Tegen die achtergrond laat zich, bij wijze van overgangsmaatregel, inderdaad voorstellen dat het criterium niet onmiddellijk overal met dezelfde prioriteit wordt gehandhaafd en dat daarbij de mate van concrete overlast een rol speelt. Als de Aanwijzing met een gefaseerde handhaving dat laatste bedoelt, behoeft zodanige handhaving niet aan de rechtvaardiging van een coherente bestrijding van het drugstoerisme af te doen. **Die rechtvaardiging acht ik echter problematisch, als zou zijn bedoeld dat lokaal maatwerk óók kan inhouden dat plaatselijk geheel van het I-criterium en van bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving daarvan wordt afgezien.** (zie noot 46) Dat dit laatste het geval zou zijn, heeft de minister overigens bij herhaling ontkend. (zie noot 47)"

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Juridische Bestuurlijke en
Operationele Zaken

Datum
1 juni 2015

Ons kenmerk
652096

Hieruit volgt dat voor de juridische houdbaarheid van het ingezetenencriterium het afzien van zowel bestuurlijke als strafrechtelijke handhaving onwenselijk lijkt.

Niet bestuurlijk maar wel strafrechtelijk?

Wanneer de burgemeester de gedoogcriteria niet bestuurlijk wil handhaven zou het Openbaar Ministerie – al dan niet tegen de zin van de burgemeester – op grond van zijn eigen bevoegdheid, evenwel strafrechtelijk kunnen optreden. Het OM zal in dat geval eerst voldoende bewijs moeten vergaren om tot een vermoeden van een strafbaar feit te komen, bijvoorbeeld door voor de coffeeshop te posten. Indien er een vermoeden van een strafbaar feit is, kan het OM de coffeeshop binnentreden, vaststellen dat niet wordt voldaan aan de gedoogcriteria in de Aanwijzing en vervolging instellen tegen de verdachte (de coffeshophouder en/of zijn medewerkers).

Twee passages in de Aanwijzing Opiumwet zijn in dit verband relevant:

1. "De handhaving van de gedoogcriteria ligt – zoals nu ook reeds het geval is – primair bij de burgemeester in de uitoefening van zijn sluitingsbevoegdheid ex artikel 13b van de Opiumwet. De strafrechtelijke handhaving door het Openbaar Ministerie is het sluitstuk op de bestuurlijke handhaving door de gemeente². Het integrale beleid ten aanzien van coffeshops dient ertoe om tot een evenwichtige inzet van de verschillende beheersingsinstrumenten te komen. Naast het strafrechtelijke instrumentarium is in artikel 13b OW een bestuursdwangbevoegdheid opgenomen die door de burgemeester kan worden uitgeoefend indien in woningen of lokalen dan wel op daarbij behorende erven drugs worden verkocht, verstrekt of afgeleverd. Deze bevoegdheid kan ook worden gebruikt ten aanzien van coffeshops die zich niet aan de voorwaarden houden. **De bevoegdheid van de burgemeester doet op geen enkele wijze afbreuk aan de bevoegdheden om strafrechtelijk op te treden."**

² Zie Kamerstukken II 2011/2012, 24077, nr. 265.

2. "De handhaving van het ingezetenencriterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, zo is verwoord in de brief aan de Tweede Kamer (zie noot 9). Voor een coffeeshop moet kenbaar zijn aan welke gedoogcriteria deze zich dient te houden. **Daarom en in verband met een eventuele gefaseerde handhaving van het ingezetenencriterium geldt het volgende uitgangspunt: strafrechtelijk optreden tegen coffeeshops bij overtreding van het ingezetenencriterium vindt plaats in het kader van het in de driehoek afgestemde en lokaal vastgestelde coffeeshopbeleid. Onderdeel van dit beleid is een eveneens in de driehoek afgestemde handhavingsarrangement waarin per gedoogcriterium de eventuele bestuurlijke en strafrechtelijke sancties zijn opgenomen.**"

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Juridische Bestuurlijke en
Operationele Zaken

Datum
1 juni 2015

Ons kenmerk
652096

Hoewel strafrechtelijk optreden juridisch mogelijk is, heeft het OM zichzelf een beperking opgelegd waar het gaat om strafrechtelijk optreden tegen coffeeshops bij overtreding van het ingezetenencriterium. Mede gelet hierop kan strafrechtelijk optreden, indien dit tegen de zin van de burgemeester gebeurt, leiden tot aanzienlijke schade in de relatie tussen het OM en de burgemeester in de desbetreffende driehoek, en daarmee ook voor de Minister, als politiek verantwoordelijke voor het OM. Het OM handelt immers, zonder overeenstemming in de lokale driehoek, op een terrein waarvoor het bestuur primair verantwoordelijk is. De burgemeester kan strafrechtelijke vervolging niet verhinderen, het OM kan evenmin afdwingen dat bestuursrechtelijk wordt opgetreden. Daarnaast wordt met strafrechtelijk optreden niet bereikt dat een coffeeshop die zich niet aan de criteria houdt (uiteindelijk) gesloten kan worden. Hiervoor is medewerking van het bestuur weer noodzakelijk.

Niet uit te sluiten is dat het OM – tegen de zin van het bestuur – niet zal voelen voor strafrechtelijk optreden, zeker niet wanneer het ingezetenencriterium geen onderdeel uitmaakt van het lokale beleid (zie punt 2 Aanwijzing; komt voort uit eerdere uitspraken 'Checkpoint'). Een overweging is om met het OM over een eventuele aanpassing van de Aanwijzing op dit punt in gesprek te gaan.

De Minister staat dan de mogelijkheid open het Openbaar Ministerie een algemene of bijzondere aanwijzing te geven (art. 127 Wet RO) om toch strafrechtelijk op te treden tegen een coffeeshophouder. Het OM is verplicht deze aanwijzing op te volgen. De aanwijzing zelf, alsmede de zienswijze van het College van PG's worden bij de processtukken gevoegd (art. 128 Wet RO). Dat in de praktijk (voor zover bekend) nog nimmer gebruik is gemaakt van een dergelijke bevoegdheid, bevestigt de onwenselijkheid van een dergelijk scenario. Naast dat terughoudendheid van dit instrument geboden is, gelet op de bijzondere positie van het OM en de zelfstandige wettelijke basis voor diens optreden, zou het inzetten van deze bevoegdheid tot schade in de relatie tussen het OM en de Minister leiden, zeker als een dergelijke aanwijzing openbaar wordt/uitelekt.

Advies/conclusie:

Juridisch instrumentarium om op te treden tegen een coffeeshophouder bij overtreding van het ingezetenencriterium indien het bestuur dit niet doet, is aldus beschikbaar en juridisch wenselijk, maar inzet hiervan lijkt politiek bestuurlijk onwenselijk. Het advies is om het gesprek te blijven voeren met gemeenten en de strafrechtelijke handhaving als sluitstuk als reële optie te beschouwen. Een overweging is om met het OM over een eventuele aanpassing van de Aanwijzing op dit punt in gesprek te gaan.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Juridische Bestuurlijke en
Operationele Zaken

Datum
1 juni 2015

Ons kenmerk
652096

42

DV maakt een persbericht,
er is bewust gekozen voor
een zakelijke aanbieder van
bijgevoegde rapporten.

digitale minuut

Brief coffeeshopbeleid

2 DVB

Behandelaar

10.2.e

- BD/DVB/BA

Datum

29 juni 2015

Datum te
behandelen
document

25 juni 2015

Kenmerk te
behandelen
document

660733

Versie te
behandelen
document

7.0

Zaakkenmerk

632203

Bijlagen

4

Datum en tijd

aangeboden

29 juni 2015

16:13:06

Werkstroom

Eindparaaf Minister

Datum/paraaf

Paraferen Cluste

Datum/paraaf

Visie vooraf Staf BSG

Datum/paraaf

Paraferen 10.2.e - BD/DGRR

Behandeld door 10.2.e - BD/DGRR, 29 juni 2015 15:55:03, Documentversie 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 29 juni 2015 13:40:13, Documentversie 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 29 juni 2015 11:31:08, Documentversie 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DRC/GC

Behandeld door 10.2.e - BD/DRC/GC, 26 juni 2015 17:55:10, Documentversie 6.0

Paraferen 10.2.e - BD/DGPOL/PBT/PT

Behandeld door 10.2.e - BD/DGPOL/PBT/PT, 25 juni 2015 13:13:08, Documentversie 5.0

Paminco:

Instructie:

Toelichting: Brief met uitwerking toezeggingen die zijn gedaan tijdens het AO coffeeshopbeleid van 16 oktober 2014 en uitvoering moties die zijn aangenomen tijdens het VAO coffeeshopbeleid van 16 oktober 2014. Brief is afgestemd met DRC/ GC, Dpol en voorlichting.

Volledige werkstroom

Tekenen - Verzenden 10.2.e - BD/DVB/BA

Tekenen - Verzenden MDL

Eindparaaf Minister

Paraferen Cluster SG

Visie vooraf Staf BSG

Afstemmen MDL

Wijziging werkstroom

Behandeld door 10.2.e - BD/BSG/MDL, 29 juni 2015 16:13:06,
Documentversie: 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DGRR

Behandeld door 10.2.e - BD/DGRR, 29 juni 2015 15:55:03,
Documentversie: 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 29 juni 2015 13:40:13,
Documentversie: 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 29 juni 2015 11:31:08,
Documentversie: 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DRC/GC

Behandeld door 10.2.e - BD/DRC/GC, 26 juni 2015 17:55:10,
Documentversie: 6.0

Paraferen 10.2.e - BD/DGPOL/PBT/PT

Behandeld door 10.2.e - BD/DGPOL/PBT/PT, 25 juni 2015 13:13:08,
Documentversie: 5.0

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
Directie Veiligheid en Bestuur
DVB/BA
T 070 370 34 70

nota

Brief coffeeshopbeleid, moties en toezeggingen

Aanleiding

Tijdens het AO coffeeshopbeleid op 16 oktober 2014 heeft uw ambtsvoorganger aan aantal toezeggingen gedaan en aangegeven de Kamer voor de zomer van 2015 te informeren over deze toezeggingen. Met bijgaande brief doet u deze toezeggingen af of geeft u een stand van zaken. Tevens heeft de Kamer tijdens het VAO coffeeshopbeleid van 16 oktober 2014 drie moties aangenomen die zien op het ingezetenencriterium. In bijgaande brief geeft u aan hoe u uitvoering heeft gegeven aan deze moties. Tot slot biedt u twee onderzoeksrapporten aan en het Actieprogramma dat u onlangs heeft gesloten met België, Frankrijk en Luxemburg.

Actie

Akkoord gaan met verzending van bijgaande brief met bijgevoegde onderzoeksrapporten en het Actieprogramma.

Toelichting

Naar aanleiding van de toezeggingen en moties zijn een aantal acties uitgezet. Zo heeft het WODC een onderzoek laten uitvoeren naar coffeeshop- en softdrugstoerisme, softdrugsgelateerde overlast en verkoop van cannabis aan gebruikers buiten de coffeeshop in 2014, en naar de geografische spreiding van deze fenomenen. Er volgt een tweede, verdiepende, fase in vijf gemeenten die in het najaar gereed is. Over 2015 en 2016 zal het onderzoek worden herhaald. In de brief biedt u het rapport 'Coffeeshops, toerisme, overlast en illegale verkoop van softdrugs, 2014' aan en geeft u een reactie op het rapport. Uit het rapport komt naar voren dat de omvang van het coffeeshop- en softdrugstoerisme in 2014 grotendeels gelijk is gebleven en dat er ten opzichte van 2013 weinig verschil is in de mate van overlast en illegale verkoop. Daarmee kan worden geconcludeerd dat de situatie stabiel is. Het stabiel houden van de situatie, na eerst een daling van de overlast door coffeeshoptoeristen door invoering van het ingezetenencriterium in 2012, wordt bereikt met een stevige inzet en veel inspanning. Met andere woorden, minder inspanning is nog niet opportuun.

Het rapport gaat ook in op het ingezetenencriterium. Uit de steekproef komt naar voren dat 71% van de gemeenten met een coffeeshop het ingezetenencriterium hebben opgenomen in het lokale beleid. Met bijgaande brief biedt u ook het rapport 'Aantallen coffeeshops in Nederland 2014' van onderzoeksbureau Intraval aan. Dit rapport vermeldt dat handhaving van het ingezetenencriterium door 68%

Datum

25 juni 2015

Ons kenmerk

660733

Dossiernummer

632203

Bijlagen

4

van de gemeenten (in een handhavingsarrangement) is vastgelegd. De cijfers uit de rapporten verschillen dus onderling maar verschillen ook met de informatie die wij hebben over het ingezetenen criterium. Op basis van de ontvangen informatie van de burgemeesters, komen wij op een percentage van 78% van de coffeeshopgemeenten die het criterium hebben opgenomen in het lokale beleid. De verschillen kunnen zijn gelegen in de wijze van vraagstelling door de onderzoekers en het moment van bevragen (de onderzoeken gaan over 2014, ons percentage is van juni 2015).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
25 juni 2015

Ops kenmerk
666733

Buiten reikwijdte

Tot slot geeft u in de brief aan hoe u uitvoering heeft gegeven aan de drie moties die de Kamer heeft aangenomen tijdens het VAO Coffeeshopbeleid:

1. De Kamer constateert dat tien procent van de coffeeshopgemeenten geen instantie heeft aangewezen voor de handhaving van wet- en regelgeving. Zij verzoekt de regering om bij gemeenten er op aan te dringen dat zij een handhavende instantie aanwijzen en ook daadwerkelijk handhaven (Kamerstukken II 24 077, nr. 326).
2. De Kamer constateert dat de aanscherping van het Belgische drugsbeleid kan leiden tot een verhoogde aantrekkingskracht van Nederlandse coffeeshops op drugstoeristen. Zij vraagt de regering daarom bij gemeenten te bevorderen om naast het ingezetenen criterium extra maatregelen te nemen om drugstoerisme tegen te gaan (Kamerstukken II 24 077, nr. 327).
3. De Kamer verzoekt de regering te bevorderen dat coffeeshopgemeenten het ingezetenen criterium in hun lokale coffeeshopbeleid opnemen en de naleving hiervan handhaven (Kamerstukken II 24 077, nr. 331).

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DRC/GCTurfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj**Contactpersoon**

10.2.e

10.2.e

T 070 370 71 43
F 070 370 79 00

nota

Toekomst softdrugsbeleid

Concipiënt

10.2.e

Datum/eindparaaf

Datum

15 juli 2015

Ons kenmerk

-

Aanleiding

Begin juni heeft u zowel het initiatiefwetsvoorstel van Kamerleden Berndsen en Bergkamp (D66) over regulering van de wietteelt ontvangen, als een stuk waarin enkele scenario's voor de toekomst van het softdrugsbeleid werden geschetst. Over deze stukken staat op 25 augustus een gesprek met u gepland. Deze nota geeft aanvullende informatie naar aanleiding van de opmerkingen die u op de oorspronkelijke stukken heeft gemaakt.

Advies

Kennis nemen van de inhoud van deze nota en bijlage

Toelichting

Hieronder volgt een toelichting op de onderwerpen:

1. Buiten reikwijdte
2. Ingezetenencriterium
3. Buiten reikwijdte
4. Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
DRC/GC

2. Ingezetenen criterium:

U heeft bij het initiatiefwetsvoorstel en de scenario's B1 (gedoogbeleid uitbreiden naar de teelt) en C1 (ontheffingen voor de teelt) de vraag gesteld of er nog wel een basis is voor het ingezetenen criterium gelet op het vrij verkeer in de EU (zie uitspraak Hof EU en RvS).

Datum
15 juli 2015

Ons kenmerk

In het initiatiefwetsvoorstel en de beide scenario's blijft het verbod uit artikel 3 van de Opiumwet bestaan, op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, het telen, bereiden, bewerken, verwerken, verkopen, afleveren, verstrekken, vervoeren, het aanwezig hebben dan wel het verwaardigen van middelen die op lijst I of II staan. In het initiatiefwetsvoorstel van D66 en in scenario C1 wordt in de Opiumwet een grondslag gecreëerd voor het uitgeven van ontheffingen/ certificaten voor het exploiteren van coffeeshops en voor bedrijven die kunnen gaan telen ter bevoorrading van de coffeeshops. De markt wordt hiermee niet geheel opengegoid maar blijft 'beperkt' tot de verkoop van cannabis in coffeeshops.

Nederland is gehouden aan de internationale verdragen die bepalen dat cannabis een verboden product is en dat het verboden is cannabis te verhandelen. Het vrij verkeer van diensten geldt hierdoor niet. Daarnaast is Nederland op grond van de internationale verdragen verplicht drugstoerisme tegen te gaan als onderdeel van drugsbestrijding. De ontheffingen die met het initiatiefwetsvoorstel een grondslag krijgen in de Opiumwet, doen aan dit alles niets af. Het ingezetenen criterium, dat door het Europees Hof een gerechtvaardigd middel is bevonden om drugstoerisme tegen te gaan, kan dan ook gehanteerd blijven worden in de situatie zoals in het initiatiefwetsvoorstel geschetst.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DRC/GC

Datum
15 juli 2015

Ons kenmerk
-

44

8/9/2015
13.15 - 13.45 uur
M00.314

digitale minuut

Nota - handhaving

ingezetenen criterium in Eindhoven

2 DVB

Behandelaar

10.2.e

- BD/DVB/BA

Datum

2 september 2015

Datum te
behandelen
document

25 augustus 2015

Kenmerk te
behandelen
document

678287

Versie te
behandelen
document

6.0

Zaakkenmerk

678285

Bijlagen

2

Datum en tijd
aangeboden

2 september 2015

17:34:48

Werkstroom

Eindparaaf Minister

Datum/paraaf

Paraferen Cluster SG

Datum/paraaf

Visie vooraf Staf BSG

Datum/paraaf

Paraferen 10.2.e - BD/DGRR

Behandeld door 10.2.e - BD/DGRR, 2 september 2015 17:34:47,
Documentversie 6.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 31 augustus 2015 10:16:43,
Documentversie 6.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 26 augustus 2015 17:19:28,
Documentversie 5.0

Paminco:

Instructie:

Toelichting: Nota over de handhaving van het I-criterium in Eindhoven en

Volledige werkstroom

Tekenen - Verzenden 10.2.e - BD/DVB/BA

Tekenen - Verzenden MDL

Eindparaaf Minister

Paraferen Cluster SG

Visie vooraf Staf BSG

Afstemmen MDL

Paraferen 10.2.e - BD/DGRR

Behandeld door 10.2.e - BD/DGRR, 2 september 2015 17:34:47,
Documentversie: 6.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 31 augustus 2015 10:16:43,
Documentversie: 6.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 26 augustus 2015 17:19:28,
Documentversie: 5.0

Behandelen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 26 augustus 2015 17:13:53,
Documentversie: 5.0
Stapopmerking: Aanvullingen opgenomen zoals afgesproken.

Paraferen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 26 augustus 2015 16:59:00,
Documentversie: 4.0
Stapopmerking: Zie mail.

De Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

nota

Handhaving ingezetenen criterium in Eindhoven

Datum

25 augustus 2015

Ons kenmerk

678287

Dossiernummer

678285

Bijlagen

2

Aanleiding

Afgelopen juni heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eindhoven met instemming van de gemeenteraad de handhaving van het ingezetenen criterium gedeprioriteerd. Deze deprioritering gaf de **Buiten reikwijdte**; aanleiding om via een burgerbrief de vraag te stellen wat u hier aan kunt doen. In deze nota wordt u over de situatie in Eindhoven geïnformeerd en geadviseerd over de lijn van beantwoording aan **Buiten reikwijdte**.

Actie

1. Kennis nemen van de situatie in Eindhoven.

Buiten reikwijdte

Doelstelling

Ad 1. Situatie in Eindhoven

In juni jl. heeft het college van de gemeente Eindhoven met instemming van de gemeenteraad besloten de handhaving van het ingezetenen criterium voor een half jaar te deprioriteren. Aanleiding hiervoor is het evaluatierapport 'Coffeeshop, toeristen en lokale markt' 2014 van het WODC, Intraval en het Bongers Instituut over het ingezetenen criterium en het besloten clubcriterium. In dit rapport komt naar voren dat door het ingezetenen criterium in een aantal gemeenten de overlast op straat is gestegen. Dit is ook het geval in Eindhoven. Eindhoven had voor de invoering van het criterium geen overlast van toeristen. Door de handhaving van het ingezetenen criterium zijn de toeristen op straat beland waardoor de overlast is gestegen, aldus de gemeente Eindhoven. Gedurende het half jaar dat niet wordt gehandhaafd, bekijkt de gemeente of de situatie verbetert. Verslechtert de situatie, dan gaat de gemeente weer handhaven. Na afloop van het halfjaar wordt de situatie geëvalueerd.

Burgemeester Van Gijzel heeft eind 2014 over de situatie in zijn gemeente en over het feit dat veel gemeenten met een coffeeshop het ingezetenen criterium niet handhaven, een brief geschreven aan uw ambtsvoorganger. In antwoord heeft uw ambtsvoorganger aangegeven dat het gevolg van lokaal maatwerk is dat de handhaving van het ingezetenen criterium tussen gemeenten verschilt, maar dat het voor een coherente aanpak van het drugstoerisme noodzakelijk is dat alle gemeenten het criterium opnemen in het lokale coffeeshopbeleid.

Feitelijk ligt deze ruimte ook besloten in de tekst van het Regeerakkoord: "De handhaving van [het] ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk". Eindhoven kiest er in dit geval voor om bij wijze van experiment te bezien of het afzien van handhaving leidt tot een vermindering van de overlast. Dit is ook de lijn in de richting van de Tweede Kamer: op lokaal niveau kan de prioritering van de handhaving van het ingezetenen criterium het beste worden bepaald. De gedachte is daarbij dat indien er geen sprake is van overlast, capaciteit op andere veiligheidsthema's kan worden ingezet. In de kern heeft de Minister van VenJ het mogelijk gemaakt om drugstoeristen (niet-ingezetenen) te weren uit coffeeshops, maar wordt de prioritering daarvan –evenals andere vormen van overlast en criminaliteit– in de lokale driehoek bepaald. Ambtelijk houden we contact met Eindhoven om deze situatie te volgen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
25 augustus 2015

Ons kenmerk
678287

*naar dit is feitelijk
waar het om
gaat.*

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

46

digitale minuut

Nota - Stand van zaken

2 DVB

ingezetenen criterium

Behandelaar

10.2.e

- BD/DVB/BA

Datum

14 oktober 2015

Datum te
behandelen
document

13 oktober 2015

Kenmerk te
behandelen
document

693369

Versie te
behandelen
document

7.0

Zaakkenmerk

693363

Bijlagen

3

Datum en tijd
aangeboden

14 oktober 2015

12:40:09

Werkstroom

14/10

10.2.e

Eindparaaf Minister

Datum/paraaf

Paraferen Cluster SG

Datum/paraaf

Visie vooraf Sta

Datum/paraaf

10.2.e

Paraferen 10.2.e

/DGRR

Behandeld door 10.2.e BD/DGRR, 14 oktober 2015 12:40:09,
Documentversie 7.0

Paraferen 10.2.e

- BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 14 oktober 2015 09:43:45,
Documentversie 7.0

Paraferen 10.2.e

- BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 13 oktober 2015 17:41:31,
Documentversie 5.0

Paminco:

Instructie:

Toelichting: In bijgaande nota wordt de stand van zaken op het ingezetenen criterium
weergegeven zoals door de Minister is gevraagd.

Volledige werkstroom

Tekenen - Verzenden 10.2.e - BD/DVB/BA

Tekenen - Verzenden MDL

Eindparaaf Minister

Paraferen Cluster SG

Visie vooraf Staf BSG

Afstemmen MDL

Paraferen 10.2.e - BD/DGRR

Behandeld door 10.2.e - BD/DGRR, 14 oktober 2015 12:40:09,
Documentversie: 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB, 14 oktober 2015 09:43:45,
Documentversie: 7.0

Paraferen 10.2.e - BD/DVB/BA

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 13 oktober 2015 17:41:31,
Documentversie: 5.0

Wijziging werkstroom

Behandeld door 10.2.e - BD/DVB/BA, 13 oktober 2015 17:10:29,
Documentversie: 4.0

Factsheet Ingezetenen criterium

Nederland kent 103 gemeenten met één of meer coffeeshops.

Gemeenten die het ingezetenen criterium niet opnemen

1. Ede
2. Wageningen
3. Oude IJsselstreek

Gemeenten die voornemens zijn om het ingezetenen criterium op te nemen

1. Veendam	7. Zandvoort	13. Arnhem
2. De Ronde Venen	8. Heerenveen	14. Delft
3. Zaanstad	9. Tynaarlo	15. Vianen
4. Winterswijk	10. Meppel	16. Groningen
5. Culemborg	11. Maassluis	17. Zuidwest-Fryslân
6. Vlaardingen	12. Leerdam	18. Soest
		19. Purmerend

Aparte categorie

Vianen heeft één coffeeshop maar hanteert een uitsterfbeleid. De coffeeshop hanteert zelf een pasjes systeem. Alleen als je lid bent van de coffeeshop mag je de coffeeshop in. Vianen kent niet tot nauwelijks toeristen.

Vianen

Gemeenten die het ingezetenen criterium hebben opgenomen in het lokale beleid

1. Emmen	28. Terneuzen	55. Zwijndrecht
2. Lelystad	29. Hilversum	56. Hellevoetsluis
3. Amersfoort	30. Oss	57. Rhenen
4. Veenendaal	31. Uden	58. Utrecht
5. Alkmaar	32. Weststellingwerf	59. Amsterdam
6. Den Helder	33. Assen	60. Enschede
7. Enkhuizen	34. Deventer	61. Haarlem
8. Heerhugowaard	35. Hengelo	62. Harlingen
9. Hoorn	36. Steenwijkerland	63. Harderwijk
10. Schagen	37. Tiel	64. Schiedam
11. Velsen	38. Tilburg	65. Bussum
12. Alphen a/d Rijn	39. Breda	66. Etten-Leur
13. Dordrecht	40. Waalwijk	67. Kampen
14. Gorinchem	41. Hardenberg	68. Smallingerland
15. Sliedrecht	42. Den Haag	69. Delfzijl
16. Almere	43. Coevorden	70. Hoogezand-Sappermeer
17. Maastricht	44. Haarlemmermeer	71. Stadskanaal
18. Sittard-Geleen	45. Vlissingen	72. De Bilt
19. Venlo	46. Lisse	73. Gouda
20. Heerlen	47. Zoetermeer	74. Almelo
21. Venray	48. Helmond	75. Beverwijk
22. Roermond	49. Eindhoven	76. Oldambt
23. Weert	50. Den Bosch	77. Zeist
24. Kerkrade	51. Zwolle	78. Zutphen
25. Rotterdam	52. Apeldoorn	79. Doetinchem
26. Utrechtse Heuvelrug	53. Leeuwarden	80. Leiden
27. Goes	54. Nijmegen	81. Woerden

De Minister

15/10 A

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
10.2.e

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

nota

Stand van zaken ingezetenen criterium

Datum
13 oktober 2015

Ons kenmerk
693369

Dossiernummer
693363

Bijlagen
3

Aanleiding

Op uw verzoek wordt u in deze nota geïnformeerd over:

1. de stand van zaken met betrekking tot de opname van het ingezetenen criterium in het gemeentelijke beleid, specifiek de stand van zaken in Amsterdam en over een recente uitspraak van de Hoge Raad;
2. de stand van zaken met betrekking tot de handhaving van het ingezetenen criterium. De conclusie kan worden getrokken dat de handhaving en het lokaal beleid en de jurisprudentie uiteen lopen. Ook hierover wordt u geïnformeerd;
3. een onderzoek naar de situatie in vijf coffeeshopgemeenten, dat binnenkort gereed is;

Buiten reikwijdte

Actie

Kennisnemen van deze nota

Toelichting

1. Stand van zaken opname ingezetenen criterium in beleid

Gemeenten met één of meer coffeeshops zijn bij brief van 4 februari 2013 door uw ambtsvoorganger verzocht om het ingezetenen criterium op te nemen in zowel het lokaal coffeeshopbeleid als in het handhavingsplan en deze af te stemmen in de lokale driehoek. Op dit moment is de stand van zaken in de 103 gemeenten met een coffeeshop:

- **81** coffeeshopgemeenten hebben het ingezetenen criterium opgenomen in het lokale beleid.
- **18** gemeenten hebben aangegeven het criterium wel in het beleid op te nemen maar zijn nog bezig met het aanpassen van het beleid. Met deze gemeenten is vanuit DVB de afgelopen weken contact geweest. Zie de bijlage 1 voor een overzicht van deze gemeenten.
- **4** gemeenten hebben aangegeven het criterium niet in het beleid op te nemen. Dit zijn Ede, Wageningen, Oude IJsselstreek en Vianen. Met de nieuwe burgemeester van Oude IJsselstreek wordt een afspraak voor u gemaakt zodra deze is aangetreden (in oktober/november). De gemeente Vianen heeft aangegeven het criterium niet in het beleid op te nemen

aangezien er één coffeeshop in de gemeente is gevestigd en een uitsterfbeleid wordt gehanteerd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Een grote meerderheid van de coffeeshopgemeenten (ruim 78%) heeft het lokale beleid dus in overeenstemming gebracht met het landelijk kader dat wordt gevormd door de Opiumwet en de Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie. Punt van aandacht is dat het aantal gemeenten dat het criterium in het beleid heeft opgenomen sinds begin 2014 (70 gemeenten) – ondanks gesprekken met de burgemeesters en ambtenaren – niet snel toeneemt. We blijven de stand van zaken monitoren in met name de 18 coffeeshopgemeenten die het criterium nog gaan opnemen in het beleid.

Datum
13 oktober 2015

Ons kenmerk
693369

Amsterdam

Amsterdam heeft in 2013 aangegeven dat het ingezetenen criterium in het lokale beleid kan worden gelezen, maar nog geen prioriteit te geven aan de handhaving. Uw ambtsvoorganger en burgemeester Van der Laan hebben afgesproken dat Amsterdam zich eerst richt op andere beleidsmaatregelen dan het ingezetenen criterium om criminele inmenging in de coffeeshopbranche te voorkomen en softdruggebruik door jongeren te ontmoedigen. Amsterdam sluit op dit moment coffeeshops in verband met de handhaving van het lokale afstandscriterium (27 coffeeshops) en het 1012 project. Door deze sluitingen zullen er in 2016 rond de 160 coffeeshops in Amsterdam zijn gevestigd tegen 222 in 2011. Op ambtelijk niveau heeft Amsterdam laten weten dat, nadat de sluitingen in 2016 zijn afgerond, het lokale handhavingsarrangement zal worden aangepast. Overtredingen zullen strenger worden gestraft en de handhaving van het ingezetenen criterium wordt in het handhavingsarrangement opgenomen.

Amsterdam kent sinds 1 januari 2014 een afstandscriterium van 250 meter. Burgemeester Van der Laan heeft dit criterium laten evalueren. Uit deze evaluatie komt naar voren dat ondanks de sluiting van een aantal coffeeshops er geen extra overlast op straat is ontstaan en de overlast rondom coffeeshops en scholen gelijk is gebleven. Wijkagenten en vertegenwoordigers van scholen zien geen aanwijzingen dat de invoering van het afstandscriterium invloed heeft op het softdruggebruik door scholieren. Burgemeester van der Laan schrijft in zijn brief aan de gemeenteraad, zie bijlage 2, dat hij doorgaat met de sluiting van coffeeshops op basis van dit criterium om uitvoering te geven aan de afspraak die hij met de Minister van VenJ heeft gemaakt. Burgemeester Van der Laan schrijft ook dat u gemeenten kan opdragen het ingezetenen criterium te handhaven. U heeft hier echter geen bevoegdheden voor. De brief wordt op 15 oktober a.s. in de Amsterdamse gemeenteraad besproken.

Uitspraak Hoge Raad, 29 september 2015 (zie bijlage 3)

In deze zaak heeft de burgemeester van Maastricht een coffeeshop gesloten wegens overtreding van het ingezetenen criterium. Het OM heeft vervolging ingesteld tegen de eigenaar van de coffeeshop maar ook tegen de portier van de coffeeshop. De Hoge Raad oordeelt in deze zaak dat:

- het College van procureurs-generaal de Aanwijzing Opiumwet met daarin de gedoogcriteria op mocht stellen. Deze aanwijzing is geen algemeen verbindend voorschrift. Met de gedoogcriteria wordt vormgegeven hoe het OM het opportuniteitsbeginsel als bedoeld in artikel 167, lid 2 WvSr zal hanteren;

- het ingezetenen criterium niet in strijd is met het recht van de EU. Nederland is gehouden aan internationale verdragen. Nederland is op grond van deze verdragen verplicht om drugstoerisme tegen te gaan als onderdeel van drugsbestrijding. Het ingezetenen criterium is een geschikt middel om drugstoeristen te weren en gaat niet verder dan noodzakelijk is. De bestrijding van overlast betreft niet alleen lokale overlast maar ziet mede op verstoringen van de openbare orde door drugstoeristen in buurlanden van Nederland;
- het beleid van de gemeente Maastricht waarbij het ingezetenen criterium is ingevoerd, tot stand is gekomen in overeenstemming met de lokale driehoek en wordt gehandhaafd zoals in de lokale driehoek is afgesproken. Het OM heeft zich, conform de Aanwijzing Opiumwet, daarbij als sluitstuk van de bestuurlijke handhaving aangesloten. Handhaving van het ingezetenen criterium op grond van dit expliciet en gepubliceerd rechtmatige landelijk en lokale beleid is niet willekeurig. Hieraan doet niet af dat in andere coffeeshopgemeenten het ingezetenen criterium niet of onvolledig wordt gehandhaafd;
- het feit dat in andere coffeeshopgemeenten het ingezetenen criterium niet of onvolledig wordt gehandhaafd niet met zich meebrengt dat het OM heeft gehandeld in strijd met het verbod van willekeur. De vervolging vindt plaats op grond van de Aanwijzing Opiumwet die landelijke gelding heeft. Het beleid in andere gemeenten laat ook onverlet dat het OM en de burgemeester van Maastricht vanwege de bijzondere problematiek van het drugstoerisme in Maastricht het ingezetenen criterium hebben mogen en kunnen toepassen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
13 oktober 2015

Ons kenmerk
693369

De uitspraak is in lijn met de uitspraak van het Hof van Justitie EU van 16 december 2010 en de Raad van State van 18 juni 2014. De Hoge Raad gaat zelfs een stap verder door expliciet te oordelen dat de handhaving van het ingezetenen criterium door de burgemeester van Maastricht en het OM rechtmatig is ondanks dat andere gemeenten met een coffeeshop het ingezetenen criterium niet of onvolledig handhaven. Staatsraad Keus schreef in zijn conclusie van 24 december 2013 die hij op verzoek van de Raad van State heeft opgesteld:

"De in beginsel landelijke gelding van het I-criterium per 1 januari 2013 impliceert een strikter gedoogbeleid dan voorheen. Tegen die achtergrond laat zich, bij wijze van overgangsmaatregel, inderdaad voorstellen dat het criterium niet onmiddellijk overal met dezelfde prioriteit wordt gehandhaafd en dat daarbij de mate van concrete overlast een rol speelt. Als de Aanwijzing met een gefaseerde handhaving dat laatste bedoelt, behoeft zodanige handhaving niet aan de rechtvaardiging van een coherente bestrijding van het drugstoerisme af te doen. Die rechtvaardiging acht ik echter problematisch, als zou zijn bedoeld dat lokaal maatwerk óók kan inhouden dat plaatselijk geheel van het I-criterium en van bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving daarvan wordt afgezien. Dat dit laatste het geval zou zijn, heeft de minister overigens bij herhaling ontkend.(r.o. 10.8)

De Hoge Raad heeft nu dus anders beslist. Deze uitspraak kan gemeenten waarin het criterium wordt gehandhaafd helpen om sluitingen wegens overtreding van het ingezetenen criterium voor de rechter overeind te houden.

2. Stand van zaken handhaving van het ingezetenen criterium

De handhaving van het ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zonodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk. Zoals onder 1 beschreven heeft een ruime meerderheid van de gemeenten met één of meer coffeeshops het beleid in overeenstemming gebracht met het landelijk kader door opname van het I-criterium. Tevens bevestigt de jurisprudentie dat het ingezetenen criterium een geschikt middel is om overlast door drugstoeristen tegen te gaan. Op basis van de door de gemeenten bij ons aangeleverde beleidsstukken waarin het ingezetenen criterium is opgenomen, kan worden geconcludeerd dat de meeste coffeeshopgemeenten geen tot lage prioriteit geven aan de handhaving van het ingezetenen criterium. Deze gemeenten ontvangen geen drugstoeristen of ondervinden geen overlast van toeristen die een coffeeshop bezoeken. De lokale driehoeken in deze gemeenten zetten de politiecapaciteit die nodig is voor de handhaving van dit criterium in voor zaken die wel urgent zijn in die gemeenten. De vier gemeenten die hebben aangegeven het criterium niet op te nemen in het lokale beleid en de gemeenten die het criterium nog moeten opnemen in het beleid, handhaven het criterium niet. Slechts een beperkt aantal gemeenten handhaven het criterium wel. De praktijk verschilt hierdoor van wat er op papier staat. Dit gegeven staat haaks op de op 16 oktober 2014 aangenomen motie van het lid Helder (PVV) waarin de Kamer u heeft verzocht te bevorderen dat coffeeshopgemeenten het ingezetenen criterium in het beleid opnemen en de naleving hiervan handhaven en staat ook haaks op het belang dat het ingezetenen criterium kan spelen in toekomstige scenario's. U wordt dan ook geadviseerd vast te houden aan de lijn die tot nu toe is gevolgd:

- De partners in de lokale driehoek hebben het beste zicht op de lokale situatie en problematiek en op de beschikbare capaciteit. Aan de hand daarvan bepalen ze de prioriteit waarmee het coffeeshopbeleid en daarmee het ingezetenen criterium wordt gehandhaafd.
- Tegelijkertijd is het voor een landelijk coherente aanpak van drugstoerisme van belang dat alle gemeenten met een coffeeshop het ingezetenen criterium opnemen in het lokale coffeeshopbeleid en handhaven.
- Ik blijf dan ook met de burgemeesters van de coffeeshopgemeenten in gesprek over opname en handhaving van dit criterium.

3. Onderzoek coffeeshopbeleid

Op 1 juli jl. heeft u het rapport 'Coffeeshops, toerisme, overlast en illegale verkoop van softdrugs, 2014' aan de Kamer gestuurd. Het rapport geeft een beeld van de situatie in de coffeeshopgemeenten in 2014. In het rapport wordt ook ingegaan op de omgang met het I-criterium. Om het beeld te verscherpen zijn vijf gemeenten nader onderzocht. Dit onderzoeksrapport is naar verwachting in de eerste helft van november gereed. Aangezien dit rapport onderdeel uitmaakt van de totale rapportage over 2014 wordt u geadviseerd dit rapport aan de Kamer te sturen. Over 2015 en 2016 zal het onderzoek worden herhaald.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
13 oktober 2015

Ons kenmerk
693369

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum

13 oktober 2015

Ons kenmerk

693369

De Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Mr. 10.2.e

M 06 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

nota

Handhaving I-criterium in Eindhoven

Datum

24 november 2015

Ons kenmerk

707645

Dossiernummer

678285

Bijlagen

2

Aanleiding

Bij nota van 25 augustus jl., kenmerk 678287 bent u geïnformeerd over een pilot van de gemeente Eindhoven waarin voor een half jaar het ingezetenen criterium (I-criterium) niet wordt gehandhaafd. Burgemeester Van Gijzel heeft zeer recent de gemeenteraad van Eindhoven bij brief tussentijds geïnformeerd over de effecten van het tijdelijk niet handhaven van het I-criterium. Tevens gaat de burgemeester in zijn brief in op het kweekplan van de Vereniging Coffeeshops Eindhoven. In deze nota wordt u geïnformeerd over de situatie in Eindhoven.

Actie

Advies is om kennis te nemen van de stand van zaken in deze nota en vooralsnog geen verdere actie te ondernemen.

Toelichting

Ingezetenen criterium

In juni jl. heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eindhoven aangespoord door de gemeenteraad besloten de handhaving van het I-criterium voor een half jaar te deprioriteren. Gedurende het half jaar dat niet wordt gehandhaafd, bekijkt de gemeente of de overlast van drugsdealers op straat afneemt.

Onlangs heeft burgemeester Van Gijzel een tussenevaluatie aan de gemeenteraad gestuurd. Op basis van waarnemingen van de wijkagent en de gebiedscoördinator schrijft burgemeester Van Gijzel dat er louter positieve ervaringen zijn met het niet handhaven van het I-criterium:

- Er is geen verplaatsing van softdrugshandel naar scholen of andere locaties;
- Drugsdealers zijn volledig verdwenen;
- Er is geen overstap van softdrugsdealers naar harddrugsdealers;
- De coffeeshophouders ervaren het niet handhaven als zeer prettig aangezien de sfeer in de coffeeshops positiever is omdat personen niet meer geweigerd hoeven te worden.

Medio december vindt de eindevaluatie van de pilot plaats. Indien deze positieve resultaten laat zien, overweegt burgemeester Van Gijzel om gedurende één jaar niet te handhaven. Dit zou een zorgelijke situatie zijn omdat met Eindhoven er weer een coffeeshopgemeente is die het I-criterium niet handhaaft. Dit hebben

we ook met u besproken tijdens het overleg naar aanleiding van de nota waarin u over deze pilot van de gemeente Eindhoven werd geïnformeerd (nota kenmerk: 678287, zie ook bijlage). Met u is toen besproken dat het niet aangewezen is burgemeester Van Gijzel hierover te contacten. Het Regeerakkoord laat ruimte aan burgemeesters om het I-criterium niet te handhaven: "De handhaving van [het] ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk". Op lokaal niveau kan de prioritering van de handhaving van het ingezetenen criterium het beste worden bepaald door de driehoek. Indien er geen sprake is van overlast door coffeeshoptoeristen, dan kan de capaciteit op andere veiligheidsthema's worden ingezet. Zie ook bijgevoegde nota van 13 oktober jl. (kenmerk: 693369) betreffende de stand van zaken I-criterium waarin uiteen is gezet dat slechts een beperkt aantal coffeeshopgemeenten het I-criterium handhaven ondanks dat het grootste gedeelte van deze gemeenten het criterium wel heeft opgenomen in het lokaal coffeeshopbeleid. Het lijkt er op dat dit ook voor Eindhoven gaat gelden. Ambtelijk houden we contact met Eindhoven om deze situatie te volgen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
24 november 2015

Ons kenmerk
707645

Reaulerina teelt

Buiten reikwijdte

3. Coffeeshops

Het ingezetenen criterium maakt sinds 1 januari 2013 onderdeel uit van het landelijk kader dat wordt gevormd door de Opiumwet en de Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie. Het criterium dient dan ook net zoals de overige gedoogcriteria onderdeel uit te maken van het lokale coffeeshopbeleid. Het ingezetenen criterium is opgenomen in het huidige landelijke coffeeshopbeleid om een einde te maken aan het open-deur-beleid van coffeeshops, om de aantrekkingskracht van het Nederlandse drugsbeleid op gebruikers afkomstig uit het buitenland terug te dringen en om overlast en criminaliteit die verband houden met coffeeshops tegen te gaan. Om dit te bewerkstelligen is het van belang dat alle gemeenten met één of meer coffeeshops in hun lokale beleid alle gedoogcriteria hebben opgenomen.

Amsterdam heeft in 2013 op ambtelijk niveau aangegeven dat het ingezetenen criterium in het lokale coffeeshopbeleid kan worden gelezen, maar nog geen prioriteit te geven aan de handhaving van dit criterium. Amsterdam heeft tot eind vorig jaar coffeeshops gesloten in verband met de handhaving van het lokale afstandscriterium (27 coffeeshops) en het 1012 project. Door deze sluitingen zullen er in 2016 rond de 160 coffeeshops in Amsterdam zijn gevestigd tegen 222 in 2011. Op ambtelijk niveau heeft Amsterdam laten weten dat, nadat de sluitingen in 2016 zijn afgerond, het lokale handhavingsarrangement uit het lokale coffeeshopbeleid zal worden aangepast. Overtredingen door coffeeshophouders zullen strenger worden gestraft en de handhaving van het ingezetenen criterium wordt in het handhavingsarrangement opgenomen.

Amsterdam kent sinds 1 januari 2014 een afstandscriterium van 250 meter. Burgemeester Van der Laan heeft dit criterium in 2015 laten evalueren. Uit deze evaluatie komt naar voren dat ondanks de sluiting van een aantal coffeeshops er geen extra overlast op straat is ontstaan en de overlast rondom coffeeshops en scholen gelijk is gebleven. Wijkagenten en vertegenwoordigers van scholen zien geen aanwijzingen dat de invoering van het afstandscriterium invloed heeft op het softdrugsgebruik door scholieren. Burgemeester Van der Laan heeft in een brief d.d. 25 september 2015 aan de gemeenteraad geschreven, dat hij doorgaat met de sluiting van coffeeshops op basis van dit criterium om uitvoering te geven aan de afspraak die hij met de Minister van VenJ heeft gemaakt. Burgemeester Van der Laan schrijft ook dat de Minister van VenJ gemeenten kan opdragen het ingezetenen criterium te handhaven. De Minister van VenJ heeft hier echter geen bevoegdheden voor. De brief is op 15 oktober 2015 in de Amsterdamse gemeenteraad besproken. De raad heeft tijdens deze bespreking verzocht om een brief van burgemeester Van der Laan waarin hij de consequenties onderzoekt van uitstel van de sluitingen van de laatste 15 coffeeshops die per 1 januari 2016 zouden moeten sluiten. Deze brief, d.d. 29 oktober 2015, is op 4 november in de gemeenteraad besproken. De raad heeft tijdens deze bespreking ingestemd met het voorstel van burgemeester Van der Laan om tot en met 30 juni 2016 uitstel te verlenen aan de 15 coffeeshops die per 1 januari 2015 aanstaande de deuren moeten sluiten ivm het afstandscriterium. Dan zou de Hoge Raad uitspraak moeten hebben gedaan in de cassatiezaak tussen de Staat en de Bond van Cannabis Detaillisten over de vraag of het ingezetenen criterium landelijk kan worden ingevoerd. Tevens zal deze periode door de gemeente worden gebruikt om te monitoren hoe druk het op dit moment in de overgebleven coffeeshops is en of dit niet tot extra overlast leidt en of de informatie voorziening en voorlichting aan de kopers niet in het gedrang komt.

De Tweede Kamer heeft aangekondigd een debat te willen voeren over het coffeeshopbeleid. **U kunt met de burgemeester afspreken dat indien de Minister over het lokale beleid in Amsterdam wordt bevraagd, de antwoorden vooraf zoveel als mogelijk met de burgemeester worden afgestemd.**

de Minister

nota

Amsterdam sluiten coffeeshops

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en
Bestuur
Bestuurlijke Aanpak

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Datum

6 december 2016

Ons kenmerk
2024339

Aanleiding

Op 8 december as. staat in de gemeenteraad van Amsterdam de brief van 18 november jl. van de burgemeester aan de raad over de laatste fase van sluiting van coffeeshops vanwege het afstandscriterium geagendeerd (bijlage 1). De burgemeester verwijst in deze brief naar een afspraak met uw ambtsvoorganger over de invoering van (o.a.) het afstandscriterium in Amsterdam, zodat het ingezetenen criterium niet gehandhaafd hoeft te worden. Ambtelijk is door Amsterdam gevraagd of de afspraak door u wordt gesteund en is aangegeven dat mogelijk wordt geadviseerd aan de burgemeester om contact met u te zoeken vòòr de vergadering van 8 december. Tevens hebben de leden Bergkamp (D66), Volp (PvdA), Kooiman (SP) en Van Tongeren (Groenlinks) op 6 december schriftelijke vragen aan u gesteld n.a.v. mediaberichten dat Van der Laan vasthoudt aan de sluiting van een aantal coffeeshops met als reden genoemde afspraak.

Advies

- Kennisnemen van het besluit van de burgemeester van Amsterdam om de laatste coffeeshops te sluiten vanwege het afstandscriterium en daarbij verwijst naar een afspraak daarover met uw ambtsvoorganger;
- Indien de burgemeester contact met u zoekt:
  - Aangeven dat u, evenals uw ambtsvoorganger het begrijpelijk en realistisch vindt dat Amsterdam op grond van lokaal maatwerk, de afspraken uit het regeerakkoord gefaseerd invoert;
  - Aangeven dat u blijft bij hetgeen dat over de situatie in Amsterdam aan de Kamer is gemeld tijdens het AO d.d. 19 februari 2014, namelijk dat Amsterdam een goed verhaal heeft om prioriteit geeft aan het sluiten en als dat punt is afgerond met Amsterdam wordt verder gesproken over uitvoering van het ingezetenen criterium (zie toelichting);
  - Aangeven dat de lokale driehoeken de prioriteit bepalen waarmee het coffeshopbeleid wordt gehandhaafd. Tegelijkertijd benadrukken dat het voor een landelijke coherente aanpak van drugstoerisme van belang is dat alle gemeenten met een coffeshop het ingezetenen criterium handhaven;
  - Aangeven dat u evenals uw ambtsvoorganger - net als bij alle coffeshopgemeenten van Nederland- in gesprek blijft over het ingezetenen criterium.

Toelichting

In het regeerakkoord en de Kamerbrief van 19 november 2012 is gesteld dat voor gemeenten bij hun coffeeshopbeleid lokaal maatwerk en fasering van de handhaving mogelijk is. Amsterdam heeft daarop het ingezetenencriterium in het lokale beleid opgenomen, maar geeft geen prioriteit aan de handhaving. Uw ambtsvoorganger en burgemeester Van der Laan hebben informeel afgesproken dat Amsterdam zich eerst richt op andere beleidsmaatregelen dan het ingezetenencriterium om criminele inmenging in de coffeeshopbranche te voorkomen en softdruggebruik door jongeren te ontmoedigen.¹ In dit kader heeft Amsterdam een aantal coffeeshops gesloten vanwege het lokale afstandscriterium van 250 meter.

Tegelijkertijd liep de procedure bij de Hoge Raad² over de rechtmatigheid van de landelijke invoering van het ingezetenencriterium. De burgemeester heeft op verzoek van de raad een moratorium afgekondigd tot 1 januari 2017 voor de laatste 14 coffeeshops. De redenering van de meerderheid van de gemeenteraad: als niemand het ingezetenencriterium hoeft te handhaven, waarom zou Amsterdam dan nog het afstandscriterium invoeren. Op 30 september 2016 heeft de Hoge Raad het beroep in cassatie verworpen. De Hoge Raad acht de uitspraak van het Gerechtshof Den Haag d.d. 16 december 2014, dat de landelijke invoering van het ingezetenencriterium niet onrechtmatig is, niet onjuist. In de brief van 18 november jl. heeft de burgemeester gesteld dat hij de eerder gemaakte afspraak met de minister nakomt door nu ook de laatste fase van het afstandscriterium uit te voeren. Per 1 januari 2017 zullen 8 coffeeshops binnen 150-250 meter loopafstand van scholen voor VO en MBO hun gedoogverklaring verliezen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Bestuurlijke Aanpak

Datum
6 december 2016

Ons kenmerk
x

¹ Tijdens het Algemeen Overleg van d.d. 19 februari 2014 is het volgende over deze afspraak door uw ambtsvoorganger gezegd: *'Ik heb met Amsterdam een afspraak gemaakt. Ik heb altijd gevonden dat Amsterdam wel een goed verhaal had. Men gaf prioriteit aan het sluiten van coffeeshops. Dat doen ze ook. Het aantal neemt af. Als dat punt is afgerond, zullen we met Amsterdam verder spreken over de uitvoering van het I-criterium.'*

² Zie nota d.d. 28 oktober 2016 met kenmerk 20092878

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
programma BA

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.8

10.2.8

T 06 10.2.8

Datum

20 december 2016

Projectnaam

coffeeshopbeleid

Ons kenmerk

nota

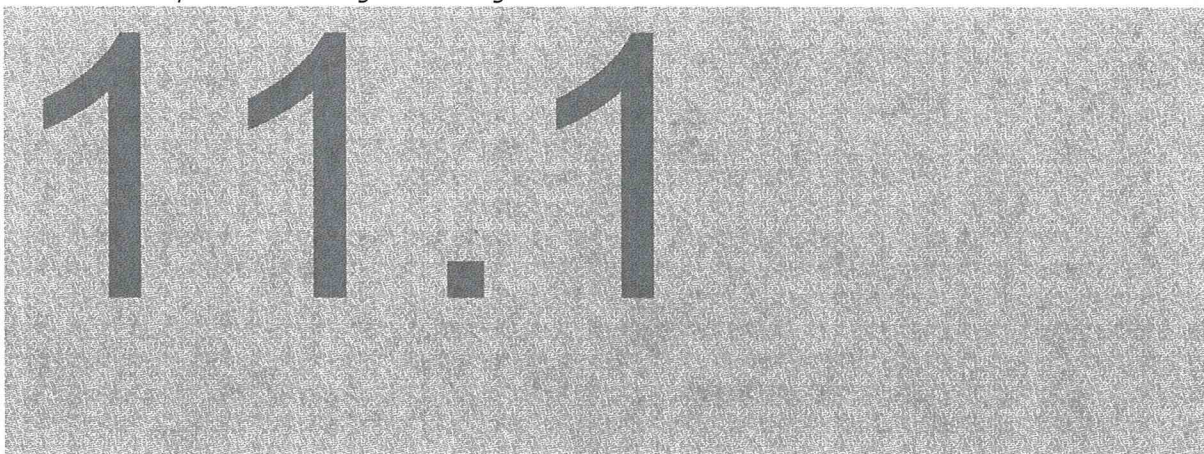
Amicebrief burgemeester Amsterdam

Aanleiding

Naar aanleiding van Kamervragen, heeft u op 19 december jl. een amicebrief ontvangen van de burgemeester van Amsterdam, waarin de burgemeester ingaat op een afspraak die met uw ambtsvoorganger is gemaakt over gefaseerde invoering van het ingezetenencriterium. De burgemeester legt het gedoogbeleid 11.1.1 zo uit dat uitdrukkelijke toestemming van de minister van VenJ is vereist wanneer in het lokale coffeeshopbeleid wordt afgezien van handhaving van het ingezetenencriterium.

Advies

- U wordt geadviseerd in de beantwoording van de Kamervragen te blijven bij de teksten uit de verslagen van de AO's waarin uw ambtsvoorganger spreekt over de afspraak met Amsterdam.
- Dat betekent dat u het tekstvoorstel van de burgemeester voor beantwoording van de Kamervragen op een aantal punten niet zal overnemen (zie toelichting).
- Gelet op de amicebrief, wordt u in overweging gegeven hierover contact op te nemen met de burgemeester van Amsterdam.

Toelichting*Advies op beantwoording Kamervragen**Lokaal maatwerk*

Het ingezetenen criterium is opgenomen als gedoogvoorwaarde in de Aanwijzing Opiumwet van het OM. Er zijn zowel door u als door uw ambtsvoorganger op bestuurlijk niveau gesprekken gevoerd om het belang van landelijk dekkend beleid op het weren van coffeeshoptoeristen te benadrukken. Op dit moment zijn er nog slechts 3 gemeenten die weigeren om het ingezetenen criterium in lokaal beleid op te nemen. Wat betreft de feitelijke handhaving: dit wordt overgelaten aan de prioriteitstelling in de lokale driehoek, waarbij wordt aangesloten bij lokaal coffeeshopbeleid.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
programma BA

Datum
19 december 2016

Ons kenmerk

In het regeerakkoord en de Kamerbrief van 19 november 2012 is gesteld dat voor gemeenten bij hun coffeeshopbeleid lokaal maatwerk en fasering van de handhaving mogelijk is.

De periode waarin uw ambtsvoorganger in gesprek geweest met de burgemeester van Amsterdam, was de periode voorafgaand aan de landelijke invoering van het ingezetenen criterium (per 01-01-13) en voorafgaand aan het regeerakkoord. In meerdere AO's verwijst uw ambtsvoorganger naar een afspraak met Amsterdam en de ruimte voor lokaal maatwerk. Hieruit blijkt dat uw ambtsvoorganger en burgemeester Van der Laan informeel hebben afgesproken dat Amsterdam zich eerst richt op andere beleidsmaatregelen dan het ingezetenen criterium. Deze maatregelen richten zich op het voorkomen van criminele inmenging in de coffeeshopbranche en het ontmoedigen van softdruggebruik door jongeren. In dit kader heeft Amsterdam een aantal coffeeshops gesloten vanwege het lokale afstandscriterium van 250 meter en staat nog een aantal coffeeshop op de lijst om gesloten te worden. De Amsterdamse gemeenteraad is zeer kritisch over deze sluitingen.

De burgemeester van Amsterdam interpreteert zijn afspraak met uw ambtsvoorganger zo, dat alleen van het handhaven van het i-criterium wordt afgezien, als de minister van VenJ akkoord is met maatregelen die daar tegenover staan. Naar de gemeenteraad toe heeft de burgemeester aangegeven dat hij coffeeshops *moet* sluiten a.g.v. het afstandscriterium, omdat dit onderdeel uit maakt van die afspraak. De interpretatie van VenJ (ambtelijk) is, gelet op de uitspraken van uw ambtsvoorganger hierover, dat afspraken zijn gemaakt over de gefaseerde invoering van het i-criterium in Amsterdam, waarbij Amsterdam in eerste instantie de prioriteiten bij andere maatregelen legt, waaronder het afstandscriterium.

Indien in uw beantwoording van de Kamervragen staat verwoord dat de burgemeester van Amsterdam door invoering van het afstandscriterium voor altijd kan afzien van handhaving van het ingezetenen criterium, dan is dit niet alleen een koerswijzing t.o.v. het beleid op niet-ingezetenen. Ook is de verwachting

Daarover heeft u in het AO van 15 juni 2016 gezegd dat het aan de lokale driehoek is om hier afspraken over te maken, zonder de voorwaarde dat deze gemeenten bij u een alternatief plan moeten indienen. Wel wordt van de gemeenten verwacht dat het ingezetenen criterium in het lokaal beleid wordt opgenomen.

Reactie op de amicebrief

De burgemeester geeft in de amicebrief aan dat hij er vanuit gaat dat "u hiermee niet beoogt te zeggen dat er zonder goedgekeurd plan kan worden afgezien van

handhaving van het ingezetenen criterium". De burgemeester zal 11-1-2016
wanneer uit de beantwoording van de Kamervragen blijkt dat dat hij geen toestemming van de minister nodig heeft wat betreft prioriteitstelling in de handhaving van het i-criterium en dat daar lokaal binnen de driehoek afspraken over gemaakt kunnen worden, zonder dat hij daar andere maatregelen tegenover hoeft te stellen richting minister. Voorgesteld wordt om in de beantwoording te volstaan naar hetgeen uw ambtsvoorganger in de Kamer heeft gemeld over de afspraak met Amsterdam. Uit deze teksten blijkt dat uw ambtsvoorganger ingestemd heeft met een gefaseerde invoering van het ingezetenen criterium met ruimte voor lokale afwegingen.

Brief burgemeester over coffeeshopbeleid aan de gemeenteraad

Ter informatie is de brief van de burgemeester aan de raad d.d. 18 november jl. toegevoegd. Deze brief is op 8 december jl. besproken in de raad en is mede aanleiding geweest voor de Kamervragen. Opvallend daarin is dat de burgemeester suggereert dat in Amsterdam nooit hoeft te worden gehandhaafd op het ingezetenen criterium in ruil voor de andere maatregelen, waaronder het afstandscriterium. Terwijl uit de eerste brief van de burgemeester aan de raad over het coffeeshopbeleid d.d. 11 december 2012 duidelijk blijkt dat het om uitstel van de handhaving van het ingezetenen criterium gaat.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
programma BA

Datum
19 december 2016

Ons kenmerk

Gemeente
Amsterdam

50c

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan Minister van Veiligheid en Justitie

Datum 19 december 2016

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door

Kopie aan

Bijlage 3

Onderwerp

Amice,

Op 6 december 2016 hebben verschillende Kamerfracties schriftelijke vragen gesteld met betrekking tot het sluiten van 8 coffeeshops in de gemeente Amsterdam. Ik heb de vragen gelezen en zal, om u van dienst te zijn, hierop reageren.

Het sluiten van deze 8 coffeeshops is het gevolg van de laatste fase van de invoering van het afstandscriterium in de gemeente Amsterdam dat onderdeel is van een pakket aan maatregelen dat ik heb ingevoerd als gevolg van afspraken gemaakt met uw ambtsvoorganger. De gesprekken gevoerd vanaf 2010 tot 2012 zijn het gevolg van de destijds door het Rijk voorgenomen invoering van het ingezetenen criterium, het besloten-clubcriterium en de invoering van een afstandscriterium van 350-meter tussen coffeeshops en scholen.

De impact van het invoeren van deze landelijke maatregelen op de stad Amsterdam zou erg groot zijn geweest. De invoering van het afstandscriterium zou leiden tot een afname van het totaal aantal coffeeshops van 225 tot slechts 38. Invoering van het ingezetenen criterium en het besloten-clubcriterium zou ongetwijfeld hebben geleid tot een enorme handel in softdrugs op straat. Dit geldt temeer omdat een groot deel van de - destijds zeven miljoen - toeristen ook coffeeshops bezoeken. Het belang van de gemeente Amsterdam was er dus enerzijds in gelegen de coffeeshops zonder beperking voor eenieder toegankelijk te houden en anderzijds de afname van het aantal coffeeshops bij invoering van het landelijk beleid te verminderen.

Voor het uitgangspunt van het Rijk het drugstoerisme in de grensstreek terug te dringen en het ontmoedigen van softdrugsgebruik onder jongeren had ik begrip. De gevolgen echter van het

ongewijzigd invoeren van het voorgenomen beleid voor de gemeente Amsterdam hebben mij genoodzaakt met uw ambtsvoorganger in gesprek te treden. Gedurende twee jaar hebben zowel ambtenaren van uw ministerie als ambtenaren van mijn gemeente gesprekken gevoerd. De resultaten zijn op enig moment aan 10.2.e en 10.2.e aangewezen als adviseurs, voorgelegd. Zowel de minister als ik hebben respectievelijk de Tweede Kamer en de Amsterdamse gemeenteraad op de hoogte gehouden van de voortgang van de gesprekken. Coffeeshopgemeenten in Nederland hebben met belangstelling de uitkomst van deze gesprekken afgewacht.

In 2012 heeft het kabinet Rutte II vervolgens besloten af te zien van invoering van het beslotenclubcriterium en het afstandscriterium. Het ingezetenencriterium geldt, omdat het een landelijke gedoogcriterium is, voor heel Nederland. In de brief van 19 november 2012 geeft de minister aan de Kamer aan dat het uitgangspunt is dat de handhaving van het ingezetenencriterium op 1 januari 2013 start. Als gevolg van de gesprekken tussen Amsterdam en uw ambtsvoorganger is in de Aanwijzing opgenomen dat handhaving van het ingezetenencriterium in overleg met betrokken gemeenten geschiedt en zo nodig gefaseerd waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk.

Op 11 december 2012 heb ik middels een brief aan de gemeenteraad het Amsterdamse lokale maatwerk uiteen gezet. De gedeelde doelstellingen met het Rijk zijn het tegengaan van criminele inmenging en het terugdringen van overlast en problematisch softdrugsgebruik. Amsterdam staat een kleinschalige, transparante en beheersbare branche voor. In de brief heb ik aangegeven dat de zorg bij de invoering van het ingezetenencriterium is dat toeristen hun toevlucht zullen nemen tot het kopen van softdrugs op straat. Daarbij is aangegeven dat na overleg met de minister van V en J is besloten dat de Amsterdamse driehoek de komende jaren geen prioriteit legt bij de handhaving van het ingezetenencriterium. In aanvulling op het bestaande coffeeshopbeleid heb ik een aantal maatregelen ingevoerd: een afstandscriterium van 250 meter (en dus geen 350 meter) loopafstand van VO en MBO scholen; de invoering van een blowverbod rond scholen voor VO en MBO, uitgebreide Bibob-screening, diverse preventieve maatregelen en het voortzetten van de ruimtelijke aanpak Project 1012.

Naar aanleiding van uw brief van 19 november 2012 en mijn brief van 11 december 2012 heeft in de Tweede Kamer een debat plaatsgevonden. Uw ambtsvoorganger heeft o.a. aangegeven: *"Het regeerakkoord en het beleid geven aan dat het ingezetenencriterium als zodanig voor het hele land geldt. Er zijn geen uitzonderingen op, behalve in de fasering". "Dit beleid, deze aanwijzing, geldt voor alle gemeenten, alleen kan men gefaseerd, zonder dat er een datum bij staat, handhaven en dus de handhaving uitstellen". "Als de Kamer mijn brief goed leest, dan valt daaruit op te maken dat het ingezetenencriterium voor heel Nederland geldt. Echter, ten aanzien van de handhaving daarvan geldt dat er lokaal maatwerk kan plaatsvinden en dat gebeurt in overleg met de gemeenten. Vervolgens heb ik gezegd dat in Amsterdam niet gehandhaafd hoeft te worden op basis van hun plan". "Het lokale beleid wordt getoetst en het lokale handhavingsarrangement bepaalt of wij daarmee wat betreft de fasering kunnen instemmen". "De situatie moet lokaal beoordeeld worden en dat neem ik heel serieus. Uiteindelijk zal ik zelf toetsen, omdat het coffeeshopbeleid alleen bestaat omdat het nationaal beleid is en omdat het nationaal getoetst wordt".*

Uit zowel de brief van uw ambtsvoorganger van 19 november 2013, mijn brief van 11 december 2012 als de verslaglegging van het debat naar aanleiding van het AO van 13 december 2012 blijkt dat het ingezetenencriterium landelijk zal worden ingevoerd. De handhaving van het ingezetenencriterium kan gefaseerd plaatsvinden. Amsterdam hoeft het ingezetenencriterium niet te handhaven op basis van het door de minister goedgekeurde plan. De gemeente Amsterdam voert dat plan nu volledig uit. Door de uitvoering van het plan kunnen in Amsterdam toeristen de coffeeshops nog altijd bezoeken. De Amsterdamse gemeenteraad is vanaf het begin - hoewel zij unaniem met het beleid heeft ingestemd - uitermate kritisch geweest met betrekking tot het afstandscriterium. Ik heb de afspraak met uw ambtsvoorganger evenwel altijd met de nodige inspanning en met volle overtuiging verdedigd.

Uit het verslag van het AO van 15 juni 2016 meen ik op te maken dat u op dit moment van mening bent dat er lokaal afspraken kunnen worden gemaakt over al dan niet handhaving van het ingezetenencriterium. Ik ga er - mede gelet op uw verwijzing in dit zelfde AO naar uw brief van 1 juli 2015 - van uit dat u hiermee niet beoogt te zeggen dat er zonder goedgekeurd plan kan worden afgezien van handhaving van het ingezetenencriterium. Ik ga ervanuit dat u met het voorgaande rekening houdt bij de beantwoording van de schriftelijke vragen.

Het niet volledig uitvoeren van het vastgestelde beleid, brengt grote juridische en financiële risico's met zich mee.

Hartelijke groet,

10.2.e

E.E. van der Laan

Van: 10.2.e /DVB/BA
Aan: 10.2.e
Cc: 10.2.e BD/DVB/BA
Onderwerp: RE: vragen
Datum: maandag 2 januari 2017 13:18:17

Hi 10.2.e

Jij ook de beste wensen!

Dank voor de update over de rechtszaak. We hebben de minister nog niet gesproken over de Kamervragen. Er is vanuit zijn ondersteuning aangegeven dat hij ons erover wil spreken, maar dat kan niet eerder dan 16 januari (i.v.m. reces en een werkbezoek in het buitenland, volgende week). De nieuwe deadline voor beantwoording aan de Kamer is 17 januari.

Buiten reikwijdte

Groetjes,

10.2.e
10.2.e

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directie Veiligheid en Bestuur
Afdeling Bestuurlijke aanpak
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
 M: 06 10.2.e
 10.2.e @minvenj.nl

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
 .....

.....
Van: 10.2.e 10.2.e @amsterdam.nl]

Verzonden: maandag 2 januari 2017 11:51

Aan: 10.2.e - BD/DVB/BA

CC: 10.2.e

Onderwerp: vragen

Hoi 10.2.e

Een heel gelukkig nieuw jaar gewenst!

Heb jij inmiddels al iets vernomen over wanneer de Minister zal gaan bellen met de burgemeester over de schriftelijke vragen? En wat is de precieze datum dat ze beantwoord zullen moeten zijn? Even een update van onze kant: wij hebben vorige week een kort geding gewonnen, aangespannen door twee coffeeshops die vanwege het afstandscriterium moesten sluiten per 1 januari 2017. Daarbij waren de gevraagde voorzieningen open blijven totdat de Afdeling in hoger beroep heeft beslist over het afstandscriterium (verwachting zitting bij de Afdeling: maart 2017).

Daarbij werd door de coffeeshops in de dagvaarding ook heel nadrukkelijk gesteld dat de Minister al dan niet handhaven op Ingezetenen criterium volledig vrij zou laten aan lokale driehoek. Dat hebben wij natuurlijk bestreden omdat wij - zoals genoegzaam bekend is - van mening zijn dat dat (volledige vrijheid lokaal handhaven) niet het geval is. Bijgevoegd tref je het (kop staart) vonnis van de kortgedingrechter aan, motivering volgt later in januari. Het moge duidelijk zijn dat er voor de burgemeester mede gelet op deze procedures nogal wat vanaf hangt hoe de beantwoording van de vragen zal luiden en wanneer deze naar buiten zal komen. Vandaar mijn vraag of je ons op de hoogte zou willen houden van de voortgang? Alvast bedankt.

Buiten reikwijdte

10.2.e

10.2 e

Directie Openbare Orde en Veiligheid

Bestuur & Organisatie

Gemeente Amsterdam

M o6 10.2 e

T ozo 10.2 e

10.2.e @amsterdam.nl

Amstel 1, 1011 PN Amsterdam

Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Werkdagen: ma, di, wo en do

Annotatie gesprek met bgm Van der Laan inzake Kamervragen over het bericht dat burgemeester Van der Laan vasthoudt aan de sluiting van acht coffeeshops.

Politieke aanloop naar Kamervragen

1. Het lokale bestuur stelt het coffeeshopbeleid -binnen het landelijke kader (de Opiumwet en de Aanwijzing Opiumwet van het OM)- vast en voert de regie. De lokale driehoek vult het beleid concreet in stelt prioriteiten bij de dagelijkse handhaving.
2. Doelstellingen van het kabinet zijn een einde maken aan open deur beleid van de coffeeshop om overlast en criminaliteit tegen te gaan, het kleiner en beheersbaar maken van coffeeshops en de aantrekkingskracht van het Nederlandse drugsbeleid op gebruikers afkomstig uit het buitenland terug te dringen.
  - Rutte I: afstandscriterium per 1-1-2014, besloten clubcriterium (wietpas) en ingezetenen criterium vanaf 1-1-2012 in het zuiden (handhaving per 1-5-2012) en vanaf 1-1-2013 in het hele land.
  - Rutte II: wietpas vervalt, toegang tot coffeeshops blijft voorbehouden aan ingezetenen [...]. De handhaving van dit ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk. Vanwege keuze voor lokaal maatwerk wordt voorgenomen afstandscriterium niet via landelijke regels -opname per 1-1-2014- opgelegd.
3. De Kamerbrief n.a.v. regeerakkoord Rutte II is nadrukkelijk met de burgemeester van Amsterdam afgestemd.
4. Gemeenten is door VenJ gevraagd het lokaal coffeeshopbeleid in overeenstemming te brengen met het landelijke kader (m.n. ingezetenen criterium). De handhaving van het ingezetenen criterium kan (en kon) niet door de minister worden afgedwongen.
5. Woordvoeringslijn aan Kamer over situatie Amsterdam is altijd geweest: begrip voor uitzonderlijke en complexe situatie vanwege groot aantal coffeeshops en toeristen en de ervaren overlast. Amsterdam gaat de komende jaren een fors aantal coffeeshops sluiten en andere maatregelen treffen, daardoor begrip dat het ingezetenen criterium vooralsnog geen prioriteit in de handhaving krijgt.
6. In lokaal beleid heeft Amsterdam -hoewel geen landelijk beleid (meer)- het afstandscriterium opgenomen.
7. Amsterdam wil per 1-1-2015 de laatste 14 coffeeshops op grond van het afstandscriterium sluiten, waaronder de internationaal bekende coffeeshop Mellow Yellow. Dit stuit op kritiek in de gemeenteraad. De burgemeester schrijft op 18-11-2016 aan de raad dat hij met de Minister van VenJ o.a. over de invoering van het afstandscriterium afspraken heeft gemaakt zodat het ingezetenen criterium niet gehandhaafd hoefde te worden.
8. Op 6-12-2016 worden Kamervragen gesteld over onder meer deze afspraken, de afdwingbaarheid en bevoegdheden. De concept-beantwoording wordt op verzoek van de Minister voorgelegd aan de burgemeester, die vervolgens op 19-12-2016 bij brief reageert en vergaande tekstsuggesties doet toekomen.

Redeneerlijn voor gesprek 10.2.e met bgm Van der Laan

- Binnen het landelijk coffeeshopbeleid wordt zoveel als mogelijk aangesloten en rekening gehouden met lokale situaties.
- Voor Amsterdam geldt dit in het bijzonder, omdat deze situatie qua aantal coffeeshops, toeristen en mate van overlast niet te vergelijken is met andere gemeenten.
- Het is dan ook daarom dat het aan het lokaal bestuur is om het lokale coffeeshopbeleid vast te stellen en de regie te voeren, uiteraard binnen het landelijk kader, dat bestaat uit de Opiumwet en de Aanwijzing Opiumwet van het OM. De lokale driehoek vult het beleid concreet in en stelt prioriteiten bij de dagelijkse handhaving.
- Centraal element in het beleid van kabinet Rutte II is het kleiner en beheersbaar maken van coffeeshops en de aantrekkingskracht van het Nederlandse drugsbeleid op bezoekers uit het buitenland terug te dringen. Hiertoe stelt het kabinet dat het onontbeerlijk is dat iedere coffeeshopgemeente het ingezetenencriterium in het lokale beleid opneemt en dat de lokale driehoek de prioriteit in de handhaving bepaalt.
- NB: Over de specifieke formulering van de Kamerbrief n.a.v. Rutte II is Amsterdam destijds betrokken. Ook hebben diverse ambtswoninggesprekken plaatsgevonden tussen de voormalig MVenJ en de burgemeester, en zijn de 10.2.e en 10.2.e gevraagd te adviseren. Afspraken zijn nooit schriftelijk vastgelegd.
- N.a.v. het bericht dat Amsterdam de laatste 14 coffeeshops volgens plan gaat sluiten, zijn Kamervragen gesteld over de afspraak tussen de Minister en de burgemeester.
- De minister kan de beantwoording zoals de burgemeester Van der Laan deze voorstelt, **niet integraal overnemen** op de punten waar wordt gesuggereerd dat de minister juridisch zeggenschap heeft over handhaving door burgemeesters en dat gemeenten met de minister moeten onderhandelen indien zij niet willen handhaven op het ingezetenencriterium.
- Dit is de reden dat de Kamervragen 11.1 worden beantwoord; er wordt geen afstand genomen van de Amsterdamse situatie.
- Door te verwijzen naar de citaten van de voormalige minister van VenJ in AO's over de afspraken met Amsterdam, wordt zoveel als mogelijk tegemoet gekomen aan de wens van de burgemeester om tot uitdrukking te laten komen dat hij het brede pakket aan maatregelen heeft ingevoerd, omdat invoering van het ingezetenencriterium per 1-1-13 tot onwenselijke situaties zou leiden.

Toelichting

Feitenoverzicht berichtgeving aan TK en aan gemeenteraad van Amsterdam over handhaving coffeeshopbeleid en het afstandscriterium

1. De basis voor het huidige coffeeshopbeleid is gelegd in het regeerakkoord van kabinet **Rutte I en de Kamerbrief van 27 mei 2011** waarin het landelijk beleid wordt aangescherpt (einde open-deur-beleid van de coffeeshops, coffeeshops kleiner en beheersbaar, aantrekkingskracht van het Nederlandse drugsbeleid op gebruikers afkomstig uit het buitenland terugdringen).
  - T.a.v. afstandscriterium: Aangekondigd wordt dat per 1 januari 2014 een afstandscriterium van 350 meter in de Aanwijzing Opiumwet wordt opgenomen, om de zichtbaarheid van coffeeshops voor scholieren te verkleinen. Door de aankondiging daarvan vóór 1 januari 2012 ontstaat een overgangstermijn van 2 jaar die coffeeshopexploitanten en gemeenten in staat stelt zich op deze situatie voor te bereiden.
  - T.a.v. handhaving: De lokale driehoek (burgemeester, politie en OM) vult het beleid concreet in en stelt prioriteiten bij de dagelijkse handhaving. Het lokale bestuur stelt het coffeeshopbeleid binnen de door de rijksoverheid gestelde algemene kaders op en voert de regie. De landelijke kaders zijn de Opiumwet en de gedoogcriteria zoals vastgelegd in de (te wijzigen) Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie (TK brief 26 oktober 2011).
2. Kabinet **Rutte II** hanteert dezelfde doelstellingen, maar laat het aangekondigde landelijke afstandscriterium vallen (alsmede het besloten clubcriterium (zgn. wietpas).
  - a. T.a.v. ingezetenencriterium : De handhaving van het ingezetenencriterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk (TK brief 19 november 2012).

NB: met burgemeester Van der Laan werd de volgende woordvoeringslijn afgesproken: "Ik verwacht dat burgemeesters, politie en OM in de driehoeken de handhavingsarrangementen op het coffeeshopbeleid zullen afstemmen. Dit om te voorkomen dat er 'ongelukken' gebeuren in lokale situaties. In die ruimte moeten we allemaal in goed overleg opereren."
  - b. T.a.v. afstandscriterium: "Vanwege deze keuze voor lokaal maatwerk wordt het voorgenomen afstandscriterium van 350 meter nu niet via landelijke regels - opname per 1 januari 2014 in de Aanwijzing Opiumwet - opgelegd. Uiteraard staat het gemeenten vrij om, op basis van de lokale situatie, deze grens van 350 meter te hanteren" (TK brief 19 november 2012).
  - c. T.a.v. handhaving: "Het lokale bestuur stelt het coffeeshopbeleid – binnen het landelijke kader (de Opiumwet en Aanwijzing Opiumwet van het OM) - vast en voert de regie. De lokale driehoek vult het beleid concreet in en stelt prioriteiten bij de dagelijkse handhaving. Een handhavingsarrangement – waarbinnen het optreden van bestuur, politie en OM op elkaar aansluit en elkaar aanvult – is daarbij onontbeerlijk." (TK brief 19 november 2012).

3. Tussen 2010 en 2012 hebben ten behoeve van de specifieke situatie in Amsterdam enkele 'ambtswoninggesprekken' plaatsgevonden tussen burgemeester Van der Laan en voormalig MVenJ. Op een bepaald moment zijn de 10.2.e en 10.2.e hierbij als adviseurs betrokken.
4. De burgemeester van Amsterdam informeert de Raad op 11 december 2012:
  - a. T.a.v. ingezetenen criterium: "Na overleg [met de MVenJ] is besloten dat de Amsterdamse Driehoek de komende jaren geen prioriteit legt bij de handhaving van het ingezetenen criterium. Meerderjarige toeristen blijven welkom in de Amsterdamse coffeeshops".
  - b. T.a.v. het afstandscriterium: "Het afstandscriterium wordt niet langer via landelijke regels opgelegd". "Als onderdeel van het lokale maatwerk in Amsterdam zullen [...] 44 coffeeshops na 1 januari 2014 niet langer gedoogd worden". "Uit de brief van de minister van VenJ van 19 november [2012] volgt dat er geen sprake meer is van een afstandscriterium van 350 meter en lokaal maatwerk mogelijk is ten aanzien van fasering van de handhaving van het ingezetenen criterium"
5. Per januari 2014 is in Amsterdam het afstandscriterium ingevoerd. Met de invoering van de maatregel voor de exploitanten van coffeeshops die reeds in 2008 zijn aangeschreven, is het niet meer toegestaan binnen een (loop)afstand van 250 meter van een school voor voortgezet- of middelbaar beroepsonderwijs softdrugs te verkopen (brief Amsterdam 25 september 2015).
6. Op 18 november 2016 informeerde de burgemeester de Amsterdamse raad over zijn besluit om de laatste 14 coffeeshops op grond van het afstandscriterium te sluiten. Hij merkt daarbij op dat hij met de Minister van VenJ o.a. over de invoering van het afstandscriterium afspraken heeft gemaakt "zodat het ingezetenen criterium niet gehandhaafd hoeft te worden".

Waarin de burgemeester niet tegemoet gekomen kan worden in de beantwoording
De burgemeester stelt voor in de beantwoording van de Kamervragen op te nemen dat:

- in Amsterdam niet gehandhaafd hoeft te worden op het ingezetenen criterium op basis van een door de voormalige minister goedgekeurd plan (vr. 2).
VenJ: De minister keurt geen lokale plannen voor coffeeshopbeleid goed. Dit druist tegen staatsrechtelijke verhoudingen in. Weliswaar heeft de voormalige minister destijds bij alle coffeeshopgemeenten de lokale beleidsplannen opgevraagd om op de hoogte te zijn van het aantal gemeenten dat het ingezetenen criterium daadwerkelijk heeft opgenomen in het lokale coffeeshopbeleid, van het goedkeuren daarvan is geen sprake geweest. Prioritering in de handhaving geschiedt in de lokale driehoek en niet door de minister van VenJ.
- door invoering te geven aan het pakket aan maatregelen Amsterdam het ingezetenen criterium niet hoeft te handhaven (vr. 2).
VenJ: Het criterium geldt sinds de opname in de Aanwijzing voor heel Nederland. Het tekstvoorstel van de burgemeester suggereert dat het ingezetenen criterium niet hoeft te worden gehandhaafd wanneer een alternatieve afspraak met de minister van VenJ wordt gemaakt. Prioriteitstelling in de handhaving is aan de driehoek.

- dat de minister mogelijk een Aanwijzing zou geven aan het OM voor het handhaven van het ingezetenen criterium, indien er geen afspraken zouden zijn geweest (vr. 3).

VenJ: de inzet van een Aanwijzing is zéér uitzonderlijk en niet aan de orde. Dit is ook niet aan de Kamer gemeld en zou een ongewenste spanning in de driehoek (kunnen) veroorzaken.

- dat de voormalige minister steeds heeft aangedrongen op uitvoering van gemaakte afspraken (vr. 6).

VenJ: Of hierop is aangedrongen door uw ambtsvoorganger is niet bekend. Bovendien is er geen afschrift van de afspraak beschikbaar.

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj**Contactpersoon**

10.2.e

10.2.e

T 06 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

Datum

14 februari 2017

Ons kenmerk

nota

Gesprek 3 burgemeesters ingezetenencriterium

Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft eind vorig jaar aangegeven de drie burgemeesters van de gemeenten die het ingezetenencriterium (i-criterium) niet in het lokale coffeeshopbeleid opnemen uit te willen nodigen voor een gesprek.¹ Hiertoe zijn de burgemeesters van Ede, Wageningen en Oude IJsselstreek bij brief d.d. 9 december 2016 uitgenodigd. In het geval van Ede en Wageningen gaat het om een tweede gesprek na een gesprek in mei 2015 en in het geval van Oude IJsselstreek is het een eerste gesprek sinds het aantreden van burgemeester Van Dijk in juli 2016. De afspraken staan ingepland op respectievelijk 13 maart en 18 april.

Advies

- De reeds geplande afspraken met de burgemeesters –in het licht van de recent in de Tweede Kamer aangenomen wet gesloten coffeeshopketen–geen doorgang te laten vinden en het onderwerp in een overleg tussen de 10.2.e en de burgemeesters aan bod te laten komen.

Toelichting

De Tweede Kamer heeft meerdere keren verzocht ervoor te zorgen dat alle 102 gemeenten met een coffeeshop het i-criterium opnemen in het beleid. Opname van dit criterium in het lokale beleid is zeer wenselijk opdat burgemeesters ook kunnen handhaven indien overtredingen worden geconstateerd. Op dit moment is dat bij bijna alle coffeeshopgemeenten het geval: 87 coffeeshopgemeenten hebben het i-criterium opgenomen in het beleid en 12 coffeeshopgemeenten zijn voornemens dit te doen. Samen staat dit voor 97% van alle coffeeshopgemeenten.

Gezien nieuwe ontwikkelingen willen wij u voorleggen of u de reeds geplande afspraken doorgang wilt laten vinden:

- Op 21 februari jl. heeft de Tweede Kamer ingestemd met de initiatiefwet gesloten coffeeshopketen, waarin het i-criterium niet geregeld wordt en de keuze tot het opnemen daarvan in het lokale beleid aan het lokaal bestuur wordt overgelaten;

¹ Zie nota met kenmerk 2022151 die als bijlage is toegevoegd.

- Het lijkt niet onlogisch dat deze burgemeesters, mede gezien hun eerder geuite standpunten, het verdere wetgevingsproces hieromtrent willen afwachten;
- Het is daarom de verwachting dat de gemeenten naar aanleiding van het gesprek niet bereid zijn tot het opnemen van het i-criterium in het lokale coffeeshopbeleid;
- Tevens is het verkiezingsproces gestart en is het aan een nieuw kabinet om eventuele toekomstige ontwikkelingen en prioriteiten omtrent het coffeeshopbeleid vorm te geven. In het licht daarvan lijkt een ambtelijk gesprek meer geschikt om met deze burgemeesters te spreken over de lokale situatie in relatie tot een mogelijk aangescherpt coffeeshopbeleid van een volgend kabinet. Indien u besluit de afspraak geen doorgang te laten vinden, dan is een mogelijk alternatief om de 10.2.e te laten aanbieden om bij de gemeenten langs te gaan om over dit onderwerp te spreken. Hier zouden naast een gesprek over het i-criterium bovendien andere onderwerpen in meegenomen kunnen worden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Datum
10 oktober 2016

Ons kenmerk

Overige actualiteiten met betrekking tot het i-criterium

De burgemeester van Eindhoven heeft in 2015 het ingezetenen criterium in Eindhoven opgeschort, inhoudende dat hij sindsdien niet meer bestuursrechtelijk optreedt tegen coffeeshops die niet- ingezetenen van Nederland toelaten. Op 20 december 2016 heeft de burgemeester aan de gemeenteraad kenbaar gemaakt dat hij de tijdelijke opschorting van het ingezetenen criterium verlengt tot 14 januari 2018. Het tijdelijk de-prioriteren van handhaving van het i-criterium heeft volgens politieadvies geleid dat de straatdealers en de daaruit voortvloeiende overlast rondom de coffeeshops zijn verdwenen. Er blijft in Eindhoven gemonitord worden en mocht de monitoring er aanleiding toe geven, dan kan hij overwegen het opschortingsbesluit tussentijds in te trekken. De afweging om handhaving op te schorten heeft nadrukkelijk in de lokale driehoek plaatsgevonden en de omgeving en overlast worden nauwlettend in de gaten gehouden. Derhalve past dit binnen het lokale maatwerk.